

Wielkanoc – czas zwycięstwa życia nad śmiercią

Przed nami drugie już Święta Wielkanocne przypadające na trudny czas pandemii. Choć mogłoby się wydawać, że to zaledwie kilka powtarzanych co roku tradycyjnych dni, to jednak nie sposób zaprzeczyć, że jesteśmy już innymi ludźmi niż przed rokiem. Bez względu na to, w co wierzymy i jak celebруем ten świąteczny czas, bądźmy serdeczni dla siebie nawzajem i spróbujmy dostrzec w drugim człowieku największy cud do odkrycia i kochania.

■ Więcej na str. 4-5

Wymień piec, nim będzie za późno

„Kiedyś ludzie palili, czym popadnie i smogu nie było!” – taki argument można usłyszeć niejednokrotnie. Jednak podobnie jak kropla drąży skałę, tak długotrwałe, szkodliwe praktyki związane z ogrzewaniem budynków doprowadziły w końcu do stanu, w którym oddychanie tzw. świeżym powietrzem może być dla nas wszystkich zabójcze. Dlatego właśnie wprowadzona została ustawa, która zobowiązuje do wymiany do 1 stycznia 2023 roku domowych pieców na te bardziej przyjazne środowisku.

■ Więcej na str. 8-9

**Narodowy
Spis
Powszechny**

3

**Nasze
dziedzictwo
kulinarne**

11

**Duże zmiany
w harmonogramie
odbioru
odpadów**

15

... INFORMATOR MIESZKAŃCA

... **URZĄD GMINY WIELISZEW**
ul. Modlińska 1
05-135 Wieliszew
gmina@wieliszew.pl
www.wieliszew.pl

... **BIULETYN INFORMACJI PUBLICZNEJ:**
www.bip.wieliszew.pl

... **SEKRETARIAT**
22 782 27 32

... **BIURO OBSŁUGI KLIENTA**
22 690 71 00, 22 782 20 22

... **GOSPODARKA KOMUNALNA**
22 774 57 59

... **GOSPODARKA PRZESTRZENNA, GEODEZJA
I NIERUCHOMOŚCI**
22 782 21 22

... **OCHRONA ŚRODOWISKA**
22 782 22 32

... **PODATKI**
22 782 20 80

... **POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH**
22 782 19 10

... **PROMOCJA/KOMUNIKACJA**
22 782 26 32

... **REMONTY I INWESTYCJE**
22 782 25 96, 782 18 08

... **SPORT**
22 782 21 44

... **SPRAWY OBRONNE I ZARZĄDZANIE KRYZYSOWE**
22 782 19 12

... **URZĄD STANU CYWILNEGO/EWIDENCJA LUDNOŚCI**
22 782 27 86

... **ZAKUPY I ZAMÓWIENIA PUBLICZNE**
22 782 18 80

... **OŚWIATA / CENTRUM USŁUG WSPÓLNYCH**
22 782 29 91 (98)
www.edukacja.wieliszew.pl

... **OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ**
22 782 25 22
www.wieliszew.naszops.pl

... **OŚRODEK KULTURY W WIELISZEWIE**
22 782 20 02
www.ok.wieliszew.pl

gazeta wieliszewska

Wydawca – Urząd Gminy Wieliszew,
ul. Modlińska 1, 05-135 Wieliszew, tel. (22) 782 26 32
• Redaktor naczelny Sylwia Ciszewska • Redakcja: Anna Szlendak, Jacek Banaszek,
Sławomir Jagiński, Piotr Klejment, Ernest Mozol, Anna Ziolkowska
• Korekta – Jacek Banaszek • Druk – Agora S.A.
ISSN 1898-3251

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo ich redagowania i skracania

WÓJT GMINY WIELISZEW INFORMUJE,

że **od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 r. nie pobiera się OPŁATY**

TARGOWEJ, o której mowa w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019, poz. 1170), zgodnie z art. 31zm Ustawy z dnia 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 1842 ze zm.).

Drodzy Uczniowie, Szanowni Rodzice

Zbliża się czas ważnych wyborów i podejmowania trudnych decyzji związanych z planowaniem dalszej ścieżki kształcenia po ukończeniu szkoły podstawowej.

Dyrektor i Grono Pedagogiczne **Zespołu Szkół w Wieliszewie Liceum Ogólnokształcącego w Komornicy** serdecznie zaprasza do zapoznania się z ofertą edukacyjną naszej szkoły na rok szkolny 2021/2022.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom uczniów, otwieramy po raz kolejny w nadchodzącym roku szkolnym nabór do **klas mundurowych: oddziału przygotowania wojskowego, klasy policyjnej i pożarniczej, a także do klasy prawniczej.**

Serdecznie zapraszamy Kandydatów i Rodziców do zapoznania się z naszą szkołą, kierunkami kształcenia oraz szczegółową ofertą edukacyjną, zamieszczoną na szkolnej stronie internetowej www.zspkomornica.szkołastrona.pl. Życzymy wszystkim Kandydatom wspaniałych wyników na egzaminach oraz trafnych decyzji dotyczących wyboru dalszej drogi kształcenia.

Dyrektor i Grono Pedagogiczne
Liceum Ogólnokształcącego w Komornicy

minimum **38%** Twojego podatku zostaje w miejscu, które wskażesz w rozliczeniu PIT!

Nie musisz być zameldowanym!*

Rozliczaj PIT w Gminie Wieliszew

Korzystaj ze swoich pieniędzy tu, gdzie mieszkasz, rozwijając naszą Gminę.

*szczegóły na www.wieliszew.pl

Źródło: freepik.com

UWAGA!
Ze względu na trwającą epidemię
KAŻDĄ wizytę w urzędzie
należy poprzedzić
kontaktem telefonicznym.

Narodowy Spis Ludności i Mieszkań 2021

Już 1 kwietnia rozpocznie się przeprowadzana każdej dekady narodowa akcja, która posłuży zgromadzeniu danych statystycznych niezbędnych do funkcjonowania i rozwoju kraju. Spis po raz pierwszy będzie obowiązkowy w formie elektronicznej i potrwa do 30 czerwca 2021 roku.

Trochę historii...

Zwyczaj zbierania danych liczbowych o ludności na terenie ziem polskich sięga czasów średniowiecznych. Początkowo rejestry prowadzone były przez władze kościelne. W XVI wieku zaczęto gromadzić dane w celach podatkowych i wojskowych. Natomiast pierwszy spis ludności na ziemiach polskich został przeprowadzony na podstawie Konstytucji, którą Sejm Czteroletni uchwalił 9 marca 1789 roku. Z tego powodu 9 marca obchodzony jest Dzień Statystyki Polskiej.

Kto bierze udział w spisie?

Najkrócej rzecz ujmując – wszyscy mieszkańcy kraju. Spis służy bowiem zebraniu kompleksowych danych liczbowych dotyczących danego terytorium, jego struktury demograficznej i społeczno-zawodowej. Spisy realizowane są zgodnie z zaleceniami i standardami organizacji międzynarodowych, jak UE i ONZ. Umożliwia to porównywanie ze sobą poszczególnych krajów.

Na jakie pytania będziemy musieli odpowiedzieć?

Formularz spisowy zawierać będzie pytania dotyczące danych osobowych (tj. wiek, płeć, imię, nazwisko, PESEL), miejsca zamieszkania, statusu zawodowego, relacji rodzinnych, a także migracji zagranicznych. Spis zostanie przeprowadzony w formie elektronicznej, a formularz będzie dostosowywał się automatycznie do naszych odpowiedzi, tak by były jak najlepiej dopasowane do naszej sytuacji.

Co z osobami, które nie mają możliwości dokonania samospisu przez internet?

W takiej sytuacji mieszkańcy będą mogli liczyć na telefoniczną lub osobistą pomoc rachmistrzów spisowych wyposażonych w urządzenia mobilne.

Czy dane zebrane podczas spisu są bezpieczne?

Badanie statystyczne zrealizowane będzie z zachowaniem wysokich standardów bezpieczeństwa, w oparciu o nowoczesne techniki teleinformatyczne. Nad bezpieczeństwem wszystkich procedur czuwa Administrator Danych – Prezes GUS. Dane osobowe przetwarzane w ramach prac spisowych są poufne i podlegają szczególnej ochronie, a osoby zajmujące się nimi są obowiązane do przestrzegania tajemnicy statystycznej. Dane zebrane podczas spisu mogą być wykorzystywane wyłącznie do opracowań, zestawień i analiz statystycznych. Udostępnianie lub wykorzystywanie ich w innych celach jest zabronione, pod rygorem odpowiedzialności karnej.

Kto na tym skorzysta?

Tu znów można odpowiedzieć najkrócej, że wszyscy. Dane posłużą bowiem instytucjom i innym podmiotom, które mogą wykonywać swoją pracę na rzecz mieszkańców w oparciu o wyniki spisu.

Poniżej kilka przykładów zastosowań danych zebranych podczas spisu:

- dotacje unijne przyznawane są m.in. w oparciu o wielkość kraju i liczebność mieszkańców,
- dotacje dla poszczególnych gmin wypłacane są w zależności od stanu i struktury ludności oraz rozkładu przestrzennego populacji,
- programy wsparcia dla grup mniejszościowych planowane są na bazie informacji o przynależności etnicznej czy wyznaniowej,
- Ministerstwo Zdrowia planuje środki na ochronę zdrowia w poszczególnych regionach Polski w oparciu o zestawienia ze spisu,
- inwestorzy polscy i zagraniczni analizują dane statystyczne z poszczególnych regionów, by dowiedzieć się, gdzie mogą pozyskać odpowiednią kadrę pracowników do swoich przedsiębiorstw.

■ SC

Szczegółowe informacje dotyczące Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2021 (w tym także listę pytań) można znaleźć na stronie: spis.gov.pl

Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021

Wejdź na spis.gov.pl i spisuj się!
Spis trwa od 1 kwietnia do 30 czerwca 2021 r.

 Liczymy się
DLA POLSKI!

Więcej na spis.gov.pl

 GUS | NSP 2021

ŻYCZENIA WIELKANOCNE

Niech Zmartwychwstały Chrystus umacnia w Nas wiarę, nadzieję i miłość, których tak bardzo potrzebuje współczesny świat.
Niech napelnia Nas pokojem i pewnością, że właśnie do Niego należy ostateczne zwycięstwo nad śmiercią i mrokami zła.
Spokojnych Świąt Zmartwychwstania Pańskiego oraz radosnego „Alleluja” Wszystkim mieszkańcom Gminy Wieliszew
życzy **Jacek Kuciński,**
Wiceprzewodniczący Rady Gminy

Zbliżają się kolejne Święta Wielkanocne przypadające na trudny czas pandemii. Z tej okazji pragnę życzyć mieszkańcom, aby spędzili te dni w miłej, rodzinnej atmosferze, napędzając się nadzieją na lepszy czas i siłą do stawiania czoła życiowym wyzwaniom.
Artur Miętek, Wiceprzewodniczący Rady Gminy

Na zbliżające się Święta Wielkanocne pragnę życzyć, aby łaska Zmartwychwstałego Chrystusa stała się dla nas wszystkich źródłem błogosławieństwa, refleksji nad życiem, duchowej siły i radości z każdej przeżytej chwili.
Grzegorz Bieńkowski, Radny Gminy Wieliszew

Z okazji zbliżających się Świąt Zmartwychwstania Pańskiego pragnę życzyć Państwu wielu radosnych chwil spędzonych w gronie najbliższych. Aby ten szczególny czas okazał się wytnieniem, chwilą odpoczynku od trudów codziennego życia i otaczających nas zewsząd problemów, przede wszystkim jednak, by skłonił do refleksji. Niech zmartwychwstały Chrystus wniesie pokój do Państwa serc, a radosne Alleluja głoszące tryumf życia nad śmiercią będzie dla Was ostoją miłości oraz wiary.
Rafał Donarski, Radny Gminy Wieliszew

Na ten nadchodzący, niezwykle czas Świąt Zmartwychwstania Pańskiego życzę, by każdy z nas dostrzegł w swoim życiu cud radosnej nowiny zwycięstwa dobra nad złem. Niech moc paschalnych wydarzeń napelni wszystkich prawdziwą radością i daje siłę do codziennych zmagania.
Renata Gostkowska-Maczuga, Radna Gminy Wieliszew

Najserdeczniejsze życzenia na zbliżające się Święta Wielkiej Nocy, tak ważnego szczególnie teraz zdrowia, radości, spokoju, smacznego jajka i mokrego śmigusa-dyngusa oraz nieustającej nadziei i wzajemnej miłości składa
Grażyna Kwiatkowska, Radna Gminy Wieliszew

Życzę wszystkim, aby nadchodzące Święta Wielkanocne wniosły do życia radość, spokój i niegasnącą nadzieję na lepsze jutro.
Łukasz Miętek, Radny Gminy Wieliszew

W tym wyjątkowym czasie nadchodzących Świąt Wielkiej Nocy składam wszystkim mieszkańcom serdeczne życzenia zdrowia, obfitości, sukcesów w życiu osobistym i zawodowym oraz radosnych chwil spędzonych w gronie najbliższych.
Dorota Sarna, Radna Gminy Wieliszew

Pełnych radości, nadziei i wzajemnej serdeczności Świąt Wielkanocnych oraz spokoju, zdrowia i siły na każdy nadchodzący dzień życzy **Jan Sołtys, Radny Gminy Wieliszew** i **Sołtys Wsi Łajski wraz z Radą Sołecką**

Pełnych radości i pokoju Świąt Wielkiej Nocy, radosnego czasu spędzonego w gronie najbliższych oraz mokrego dyngusa życzy **Bartłomiej Trzaskoma, Radny Gminy Wieliszew**

Aby nadchodzące Święta Wielkiej Nocy były czasem duchowej refleksji, umocnienia, ożywczych i radosnych spotkań w gronie najbliższym oraz nadziei na dobrą przyszłość życzy
Dorota Trzaskoma, Radna Gminy Wieliszew

Chrystus zmartwychwstał, Alleluja!

„Zwycięstwo pochłonęło śmierć. Gdzież jest o śmierci twoje zwycięstwo, gdzież jest o śmierci twój oścień? [...] Bogu niech będą dzięki za to, że dał nam odnieść zwycięstwo przez Pana naszego Jezusa Chrystusa.” (1 Kor 15, 55-57)

Czas świąt Wielkiej Nocy to doskonała okazja do przypomnienia sobie o tym, że z Bogiem życie zwycięża śmierć, miłość zwycięża nienawiść, a nadzieja zwycięża zniechęcenie. Wspominamy mękę, śmierć i zmartwychwstanie Jezusa – Syna Bożego, który stał się człowiekiem, i dzielił trudy ludzkiego życia, a będąc Bogiem odkupił wszystkich ludzi od zła, otwierając drogę do życia, które się nie kończy. Od niedzie-

li zmartwychwstania nie ma takiej sytuacji, której Bóg nie mógłby rozjaśnić swoim światłem, w której nadzieja byłaby przesadą.

W tym szczególnym czasie życzymy wszystkim dużo nadziei i wiary w to, że po piątku śmierci przychodzi niedzielny poranek zmartwychwstania. Życzymy także odwagi, aby przyjmować to, co Bóg dla nas przygotował i powierzać Mu swoje życie. Niech ten wiosenny czas będzie pełen radości, wdzięczności za tych, którzy są obok nas, oraz pokoju.

Również w nadchodzących dniach przyjmę w katedrze warszawsko-praskiej święcenia kapłańskie, a dzień później, w niedzielę 6 czerwca o godzinie 12.00 odprawię swoją pierwszą Mszę Świętą w wieliszewskim kościele. Korzystając z okazji, proszę o modlitwę, a wszystkich chętnych zapraszam na te wydarzenia. Wszystkiego najlepszego.

■ dk. Marcin Jaromij

Parafia Przemienienia Pańskiego w Wieliszewie

Dzisiaj jest ten rodzaj ciszy, że każdy wszystko usłyszy: i sznurzy żurawi w obłokach płynące, i pąki kwiatów w trawie kwitnące. A wszędzie to ufne czekanie.
Czekajmy – dziś cud się stanie, ZMARTWYCHWSTANIE.
Zdrowia i spokojnych Świąt Wielkanocnych
życzy **Krystyna Wesołowska, Radna Gminy Wieliszew**

Z okazji Świąt Wielkanocnych życzę wszystkim czasu przepełnionego zdrowiem, radością i spokojem. Niech Zmartwychwstały Jezus obdarzy nas błogosławieństwem i wszelkimi niezbędnymi łaskami.
Danuta Wrzesińska, Radna Gminy Wieliszew

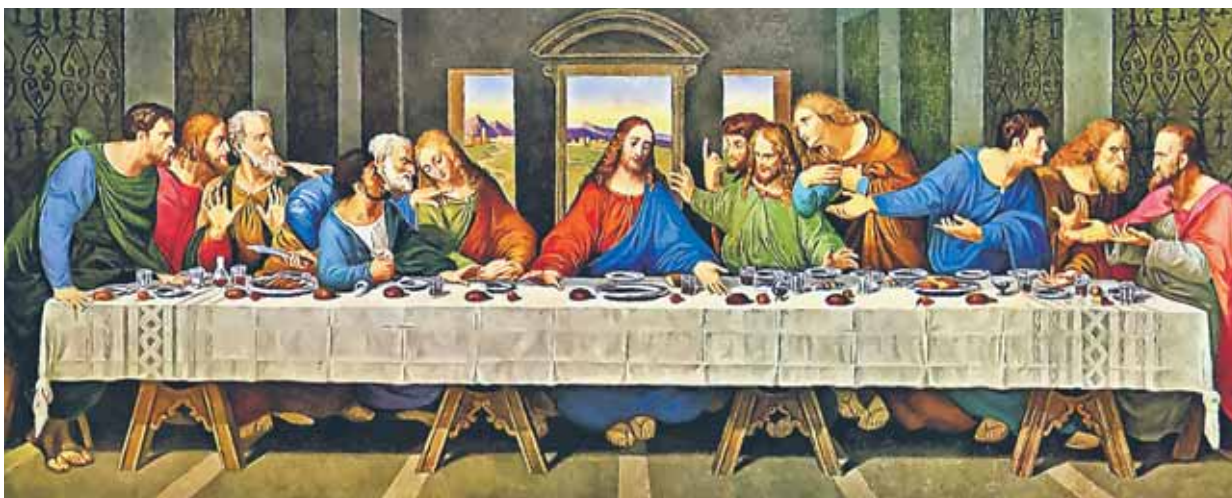
Na czas zbliżających się Świąt Wielkanocnych składam serdeczne życzenia zdrowia i wszelkiej pomyślności. Niech będą to dla nas wszystkich dni pełne refleksji, nadziei i spokoju ducha.
Edwin Zezoń, Radny Gminy Wieliszew

Niech Zmartwychwstały Chrystus obdarza wszystkich swoim błogosławieństwem oraz przepelnia nasze serca wiarą, nadzieją i miłością. Wesołego Alleluja życzy
Andrzej Kowalik, Sołtys Wsi Góra wraz z Radą Sołecką

Życzę wszystkim mieszkańcom, aby te Święta Wielkanocne wniosły do ich serc dużo radości, nadziei, wzajemnego zrozumienia oraz serdeczności płynącej z ciepłych, rodzinnych spotkań.
Jacek Dębkowski, Sołtys Wsi Janówek Pierwszy wraz z Radą Sołecką

Najszczerze życzenia zdrowych, pogodnych Świąt Wielkanocnych, przepełnionych wiarą, nadzieją i miłością oraz wiele uśmiechu w Lany Poniedziałek składa **Halina Ziółkowska, Sołtys Wsi Poddębie wraz z Radą Sołecką**

Najserdeczniejsze życzenia na zbliżające się święta Wielkiej Nocy, zdrowia, radości, pogody ducha, smacznego święconki i mokrego dyngusa składa **Leszek Kleiman, Sołtys Wsi Kałuszyn wraz z Radą Sołecką**

Abyś nie zapomniał, że jesteś chrześcijaninem

Od zmartwychwstania naszego Pana, Jezusa Chrystusa, minęło dwa tysiące lat. Od odzyskania niepodległości naszej Ojczyzny minęło sto lat.

Kiedy jeszcze byliśmy w niewoli naszych zaborców, Pan Jezus skierował do Służebnicy Bożej Wandy Malczewskiej następujące słowa, które są związane istotowo z uroczystością Zmartwychwstania: „Kto chce mieć część chwały Zmartwychwstania mojego, niech powstanie z nałogów grzechowych i więcej do nich nie powraca. Wyjdźcie z grobów grzechów waszych... tam zostawcie więzy nałogów i okazji grzechów, a dam wam chorągiew zwycięstwa i wolności Synów Bożych”.

Jakże aktualne są te słowa. Ilu z nas w tym mijającym Wielkim Poście podeszło do Jezusa, by mieć udział w Jego zwycięstwie nad grzechem i śmiercią? Zarówno grzech, jak i śmierć niszczą naszą godność. Żaden z nas ludzi nie jest w stanie sam wyzwolić się z grzechu albo doprowadzić do zmartwychwstania. Czy zależy nam na wyzwoleniu z grzechu i wejściu na drogę całkowitej wolności od niego?

Jakże łatwo jest nam się usprawiedliwić z popełniania grzechów. Większość chrześcijan nawet nie marzy o takim nastawieniu do życia, by w nim nie było miejsca na grzech. PRYZWYCZAILIŚMY SIĘ DO CODZIENNEGO WIDOKU GRZECHÓW. Pomaga nam w tym telewizja, radio, prasa, Internet ... Grzech wkomponowany w codzienność chrześcijanina. Wielu zgodziło się na to, by sąsiadować z grzechem, a nawet by w świecie grzechu zamieszkać, nie

marząc o przeprowadzce do Nowego świata, który istnieje w zasięgu ręki Jezusa Chrystusa.

Tymczasem Wielkanoc przypomina nam, że grzech został pokonany i wystarczy w oparciu o łaskę chcieć, by nie miał on miejsca w naszym życiu.

Trwa walka ze śmiercią. Batalia o to, aby uciec od niej jak najdalej. Taki jest obowiązek lekarzy i służby zdrowia. Mają pomóc człowiekowi w tej ucieczce przed śmiercią. Ale oni lepiej niż pacjent wiedzą, że to nie jest wyjście. Wcześniej czy później i tak trzeba się będzie spotkać ze swoją śmiercią twarzą w twarz. Człowiek, nawet wówczas, gdy stosuje ucieczkę, winien się z tym liczyć i winien do tego spotkania być przygotowanym.

Ludzie słabi szukają śmierci. Poddają się, zanim zostali pokonani. Nawet nie zamierzają z nią walczyć. To oni domagają się eutanazji. To jest kuszące. Ale to jest kapitulacja, a nie zwycięstwo nad śmiercią. Jezus chce pomóc człowiekowi, by to on był szafarzem swojej śmierci. Chce pomóc, aby człowiek wiedział, dla kogo umiera. Aby w śmierci dostrzegł szansę na ocalenie swej godności i możliwość przejścia do nowego świata.

Oto Wielkanoc jest radosnym dniem. Chwalmy Pana. Można nie tylko oczyścić się z grzechów, ale spotkanie ze śmiercią wygrać. Należy serce wypełnić życiem Jezusa i spojrzeć bez trwogi w oczy śmierci.

Jezus uleczył wielkie rany naszego serca, rany grzechu i rany śmierci. Jego Miłosierdzie jest nieskończone.

Życzę Ci, chrześcijaninie, abyś o tym nie zapomniał.

■ Ks. Krzysztof Krupa – proboszcz parafii pw. Św. Jana Marii Vianneya w Skrzeszewie.

ŻYCZENIA WIELKANOCNE

Zdrowych, radosnych i pełnych nadziei świąt Zmartwychwstania Pańskiego, a także serdecznych, pogłębiających wzajemne więzi spotkań w gronie rodzinnym życzę

Regina Onyszko, Sołtys Wsi Komornica wraz z Radą Sołecką

Świąt Wielkiej Nocy pachnących budzącą świat do życia wiosną, dużo zdrowia, pogody ducha oraz wielu radosnych chwil w gronie najbliższych życzę

Leszek Wójcik, Sołtys Wsi Krubin wraz z Radą Sołecką

Życzę wszystkim mieszkańcom, aby te Świąta Zmartwychwstania Pańskiego stały się źródłem otuchy, głębokiej radości i siły do zmagania z codziennymi wyzwaniami. Niech cud Wielkiej Nocy napelni nas pokojem i nadzieją na pomyślną przyszłość.

Janina Przybył, Sołtys Wsi Michałów-Reginów wraz z Radą Sołecką

Dzieląc się jajeczkiem przy świątecznym stole, zastanówmy się chwilę, co jest najważniejsze na tym też padole. Życzę Państwu miłości, ale do bliźniego, wiary bezgranicznej, serca otwartego i nastroju Duchem Świąt pełnego. Radosnych Świąt Wielkanocnych, stołu suto zastawionego tradycyjnymi potrawami, przy którym nie zabraknie nikogo bliskiego Waszemu sercu.

Ale przede wszystkim niech w tym podniosłym dniu zagości w Waszych sercach Zmartwychwstały Jezus Chrystus i napelni je wiarą, miłością i pokojem. By te świąta były nie tylko czasem wytchnienia i odpoczynku, ale przede wszystkim duchowej odnowy.

Beata Stolarska, Sołtys Wsi Olszewnica Nowa wraz z Radą Sołecką

Pragnę złożyć wszystkim najserdeczniejsze życzenia zdrowych, radosnych i spokojnych świąt Wielkiej Nocy, smacznego jajka, mokrego dyngusa, a także odpoczynku w rodzinnym gronie. Dbajmy o siebie nawzajem.

Anna Afek, Sołtys Wsi Olszewnica Stara wraz z Radą Sołecką

Pełnych spokoju i radości Świąt Wielkanocnych, zdrowia tak ważnego w czasie trwającej pandemii, przyjemnych chwil spędzonych w gronie najbliższych oraz nadziei na lepszą przyszłość życzę

Stanisław Serek, Sołtys Wsi Sikory wraz z Radą Sołecką

Pogodnych Świąt Wielkanocnych, dużo zdrowia, wiosennej radości, a także wartościowego czasu refleksji i serdecznych spotkań w gronie najbliższych życzę

Sylvia Kuska, Sołtys Wsi Skrzeszew wraz z Radą Sołecką

Życzenia zdrowych, pogodnych Świąt Wielkanocnych, przepełnionych wiarą, nadzieją i miłością składa wszystkim mieszkańcom

Sławomir Bańbura, Sołtys Wsi Topolina wraz z Radą Sołecką

Na czas Świąt Wielkiej Nocy życzę Drogim Mieszkańcom dużo zdrowia, radości, sił do codziennych zmagania i wiary w to, że każdym, nawet najmniejszym dobrem, możemy zmienić świat na lepsze.

Ludwik Zołek, Sołtys Wsi Wieliszew wraz z Radą Sołecką

Życzenia Radosnych Świąt Wielkanocnych wypełnionych nadzieją budzącą się do życia wiosny i wiarą w sens życia. Pogody w sercu i radości płynącej z faktu zmartwychwstania Pańskiego oraz smacznego Świąconego w gronie najbliższych osób.

Roman Mańk, Przewodniczący Rady Powiatowej Mazowieckiej Izby Rolniczej

Najserdeczniejsze życzenia zdrowia, pogody ducha i wzajemnej życzliwości na czas nadchodzących Świąt Zmartwychwstania Pańskiego oraz wielu radosnych, napędzających nadzieją chwil spędzonych w gronie rodziny i przyjaciół życzę

Izabela Kownacka, Radna Powiatu Legionowskiego

Wesołego Alleluja!

Wielkanoc 2021

Wielkanoc to czas otuchy i nadziei,
czas odradzania się wiary
w siłę Chrystusa i drugiego Człowieka.
Życzymy, by Świąta te przyniosły Państwu
radość oraz wzajemną życzliwość,
by stały się źródłem wzmacniania ducha.
Niech napelnia nas pokojem i wiarą,
dadzą siłę w pokonywaniu trudności
i pozwolą z ufnością patrzeć w przyszłość.

Przewodniczący Rady Gminy
Marcin Fabisiak

Wójt Gminy Wieliszew
Paweł Kownacki

Zajęcia uczniów ze szkoły w Olszewnicy Starej

W dniach 25-26 lutego uczniowie klas 0-3 uczestniczyli w warsztatach o książce. Dzieci poznały różne rodzaje książek, miały możliwość obejrzenia wielu z nich. Prowadzący Piotr Maroński przyniósł ze sobą 2 egzemplarze, które mają prawie 500 lat!

Na koniec uczestnicy zaprojektowali okładki wybranych przez siebie książek, może część z nich kiedyś będziemy mieli okazję kupić w księgarniach.

Zbliża się wiosna, przyszedł więc czas na zabawy badawcze z ziemią i poznawanie procesu wzrostu roślin. 17 marca dzieci z kl. 0" ze Szkoły Podstawowej w Olszewnicy Starej oglądały ziemię, oceniały – za pomocą zmysłu wzroku – jej wygląd, za pomocą zmysłu powonienia – zapach oraz dzięki zmysłowi dotyku – jej strukturę. Potem nadszedł czas na sadzenie cebuli. Wszystkie dzieci posadziły cebulę w kubeczkach, które ustawiły na parapecie (bałaganu było przy tym co niemiara). Teraz z niecierpliwością czekamy na szczypiorek, którego użyjemy do wiosennych kanapek.

■ SP Olszewnica Stara

kondolencje

Głębokie wyrazy współczucia
dla

JANINY PRZYBYŁ

z powodu śmierci

MEŻA

składają

Wójt Gminy Wieliszew Paweł Kownacki,
Przewodniczący Rady Gminy Marcin Fabisiak,
Radni Gminy Wieliszew, Sołtysi
oraz pracownicy Urzędu Gminy i jednostek podległych.

Najszersze wyrazy żalu i współczucia
dla

MAGDALENY DONAT

z powodu śmierci

TATY

składają

Wójt Gminy Wieliszew Paweł Kownacki,
Przewodniczący Rady Gminy Marcin Fabisiak,
Radni Gminy Wieliszew, Sołtysi
oraz pracownicy Urzędu Gminy i jednostek podległych.

„Czas jest najlepszym lekarzem na smutek,
a wspomnień nikt nam nie odbierze, zawsze będą z nami”

Koleżance

MARCIE NIEŚLUCHOWSKIEJ

wyrazy głębokiego współczucia
z powodu śmierci **MAMY**

składają

dyrekcja, nauczyciele i pracownicy
Szkoły Podstawowej nr 1 im. T. Kościuszki w Wieliszewie.

„Nie umiera ten, kto trwa w sercach i pamięci naszej.”

Dotarła do nas smutna wiadomość – dnia 15 marca 2021r. zmarła

Daniela Marchewka

dlugoletni Dyrektor Przedszkola (w latach 1983 – 2000)
oddana pracy i misji przedszkola.

Cześć Jej pamięci!

Łącząc się w żalobie i smutku z najbliższymi,
składamy wyrazy szczerzego żalu i współczucia Córce,
Rodzinie oraz wszystkim Bliskim Pani Dyrektor.

Dyrekcja i Pracownicy
Przedszkola Samorządowego nr 2 w Wieliszewie.

Z głębokim żalem żegnamy

Ś.P.

DANIEŁ MARCHEWKĘ

wieloletnią Dyrektorkę Przedszkola Samorządowego nr 2
w Wieliszewie.

Łączymy się w smutku
z Rodziną i Przyjaciółmi Zmarłej

Wójt Gminy Wieliszew Paweł Kownacki,
Przewodniczący Rady Gminy Marcin Fabisiak,
Radni Gminy Wieliszew
oraz pracownicy Urzędu Gminy i jednostek podległych.

Szczere wyrazy żalu i współczucia
dla

MARTY NIEŚLUCHOWSKIEJ

z powodu śmierci

MAMY

składają

Wójt Gminy Wieliszew Paweł Kownacki,
Przewodniczący Rady Gminy Marcin Fabisiak,
Radni Gminy Wieliszew
oraz pracownicy Urzędu Gminy i jednostek podległych.

Nie wypalaj traw!

ARiMR przypomina – wypalanie traw grozi utratą dopłat

Z nastaniem przedwiośnia rośnie zagrożenie pożarowe związane z wypalaniem traw. Warto przypomnieć, że proceder ten jest niezgodny z prawem i grozi za niego surowe sankcje oraz cofnięcie dopłat wypłacanych przez ARiMR.

Jak groźny jest pożar łąk, można było przekonać się wiosną ubiegłego roku, kiedy płonęły tereny Biebrzańskiego Parku Narodowego, a akcja gaśnicza trwała kilkanaście dni. Mimo że od wielu lat ARiMR, Straż Pożarna i inne instytucje przestrzegają przed wypalaniem traw, co roku znajdują się osoby, które lekceważąc te apele, za nic mają stwarzanie bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi oraz zwierząt i niszczenie środowiska naturalnego.

Pozytywne skutki wypalania traw to mit

Wbrew obiegowej opinii wypalanie nie powoduje bujniejszego odrostu traw. Nie poprawia też jakości gleby. Co więcej, w znacznym stopniu obniża wartość pól. Po przejściu pożaru gleba staje się jałowa i potrzebuje nawet kilku lat, aby powrócić do stanu sprzed kataklizmu.

Pożar jest tragiczny w skutkach dla całego ekosystemu – zniszczona zostaje nie tylko warstwa życiodajnej próchnicy, giną również zwierzęta. Podpalanie traw bywa często przyczyną pożarów lasów i zabudowań gospodarczych, w których życie tracą także ludzie.

Surowe kary – grzywna a nawet więzienie

Zakaz wypalania traw określony został w Ustawie o ochronie przyrody oraz w Ustawie o lasach, a Kodeks wykroczeń przewiduje za to karę nagany, aresztu lub grzywny, której wysokość może wynieść od 5 tys. do 20 tys. zł. Co więcej, jeśli w wyniku podpalenia trawy dojdzie do pożaru, któ-

ry spowodzi zagrożenie utraty zdrowia lub życia wielu osób albo zniszczenia mienia wielkich rozmiarów, wtedy sprawca – zgodnie z zapisami Kodeksu karnego – podlega karze pozbawienia wolności nawet do 10 lat.

Wypalanie traw to też ryzyko utraty dopłat

Oprócz wspomnianych sankcji wypalającemu grozi również dotkliwa kara, które nakładać może Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Zakaz wypalania gruntów rolnych jest jednym z warunków, których rolnicy zobligowani są przestrzegać, aby móc ubiegać się o płatności bezpośrednie oraz płatności obszarowe w ramach PROW 2014-2020. W przypadku jego złamania ARiMR może nałożyć na rolnika karę finansową zmniejszającą wszystkie otrzymywane przez niego płatności o 3 proc. W zależności od stopnia winy, może zostać ona obniżona do 1 proc. bądź zwiększona do 5 proc. Jeszcze wyższe sankcje przewidziane są dla tych, którzy świadomie wypalają grunty rolne – muszą oni liczyć się z obniżeniem płatności nawet o 25 proc. Agencja może również pozbawić rolnika całej kwoty płatności bezpośrednich za dany rok, jeśli stwierdzone zostanie uporczywe wypalanie przez niego traw.

■ JM

Jacek Banaszek – zasłużony dla Gminy Wieliszew

Tytuł „Zasłużony dla Gminy Wieliszew” podczas nadzwyczajnej sesji Rady Gminy Wieliszew nadano Jackowi Banaszekowi, który 28 lutego zakończył pracę w Centrum Usług Wspólnych. Radni na wniosek Wójta Pawła Kownackiego jednogłośnie podjęli stosowną uchwałę.

Jacek Banaszek od urodzenia związany jest z Wieliszewem, tutaj również uczęszczał do szkoły podstawowej. Od ukoń-

czenia studiów nieprzerwanie związany jest z wieliszewską oświatą jako nauczyciel, pedagog i wychowawca kolejnych pokoleń młodych mieszkańców Gminy Wieliszew. Jacek Banaszek działa również na rzecz społeczności lokalnej. W latach 1998–2010 był Radnym Gminy Wieliszew, zasiadając w Komisji Oświaty, Kultury i Sportu. W latach 2006–2010 pełnił funkcję Wiceprzewodniczącego Rady Gminy Wieliszew oraz Przewodniczącego Komisji Oświaty, Kultury i Sportu. W listopadzie 2011 roku został mianowany Dyrektorem Samorządowej Administracji Placówek Oświatowych, która w 2017 została przekształcona w Centrum Usług Wspólnych.

■ AS

»» Baza sportowa przy Szkole Podstawowej nr 2 w Wieliszewie

Boiska, bieżnia to tylko niektóre z obiektów, które znajdą się na terenie bazy sportowej przy Szkole Podstawowej nr 2 w Wieliszewie.

Obecnie trwają prace, a wykonawcą robót jest firma AK Sport Andrzej Gniado z Okuniewa.

Koszt inwestycji 1 516 202,55 brutto.

Gmina pozyskała również dofinansowanie na budowę boiska w wysokości 100 tys. zł ze środków Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Infrastruktury Sportowej MAZOWSZE 2020”.

■ AS

»» Hala sportowa przy szkole w Łajskach

Hala sportowa przy Szkole Podstawowej im. Stanisława Moniuszki w Łajskach zaczęła pokrywać się elewacją. To kolejny etap prac, który przybliży nas do ukończenia tej inwestycji.

W ramach inwestycji zaplanowano: salę gimnastyczną o wymiarach areny 16 m x 32 m wraz z zapleczem, szatnię na potrzeby szkoły oraz pomieszczenie do łogopedii.

Wartość inwestycji wynosi 7 239 845,90 zł. Wykonawcą inwestycji jest firma Arcus Technologie sp. o.o. z Celestynowa. Koniec realizacji prac zaplanowany jest na marzec 2021 rok.

■ AS

OGŁOSZENIE

Komitetu Fundacji Sztandaru dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Wieliszewie

Uprzejmię informujemy, że z okazji 100-nej rocznicy powstania OSP zawiązał się Komitet Fundacji Sztandaru dla OSP Wieliszew.

Wypełnianie strażackich powinności wymagało i stale wymaga gotowości do wyrzeczeń. Taka postawa jest źródłem społecznego uznania i szacunku. Dowodem godności i honoru, jakim może szczyć się Ochotnicza Straż Pożarna, jest posiadanie sztandaru. Jest on nie tylko znakiem identyfikacyjnym czy znakiem tożsamości dla strażaków danej OSP, jest wyrazem najwyższego społecznego uznania. Fakt ufundowania sztandaru jest wyrazem wdzięczności mieszkańców dla druhów z naszej OSP.

Mamy nadzieję, że wszyscy poprą tę inicjatywę, także finansowo. Część środków już posiadamy dzięki życzliwości lokalnych darczyńców, jednakże liczymy na drobne, anonimowe wpłaty, których można dokonać na subkonto OSP w Banku Spółdzielczym w Legionowie nr 59 8013 0006 2001 0005 3006 0003 lub poprzez portal zrzutka.pl <https://zrzutka.pl/m65ahg>.

Szczegóły dot. wpłat na konto można uzyskać:

- u Łukasza Miętka
- u Kamila Redy

Już teraz zapraszamy wszystkich na **UROCZYSTE WRĘCZENIE SZTANDARU**, które zostało zaplanowane na sobotę, 8 maja 2021r.

Dziękujemy!

Komitet Fundacji Sztandaru dla OSP Wieliszew

Czysta Gmina Wieliszew

Zostały nam tylko dwa lata, by wymienić stare piece węglowe na ekologiczne źródła ciepła.

Zgodnie z obowiązującą ustawą antysmogową, podjętą na poziomie województwa mazowieckiego, jesteśmy zobowiązani do wymiany starych pieców niespełniających wymagań dla klas 3, 4 lub 5, według normy PN-EN 303. Od 1 stycznia 2028 r. nie wolno używać kotłów na węgiel lub drewno klasy 3 lub 4 według normy PN-EN 303-5:2012. Użytkownicy kotłów klasy 5 wg normy PN-EN 303-5:2012 będą mogli z nich korzystać do końca ich żywotności. Posiadacze kominków będą musieli wymienić je do końca 2022 roku na takie, które spełniają wymogi ekoprojektu lub wyposażyc je w urządzenie ograniczające emisję pyłu do wartości określonych w ekoprojekcie.

Kary za „kopciuchy”

Kopciuchy powinny zniknąć z województwa mazowieckiego do końca 2022 roku. Jeśli ktoś od 1 stycznia 2023 roku będzie posiadał w swoim gospodarstwie piec niespełniający norm, wówczas musi liczyć się z karą. Za nieprzestrzeganie przepisów zawartych w ustawie grozi grzywna do 5000 złotych lub mandat do 500 złotych. Gmina może zapłacić nawet 500 000 złotych kary, jeśli mieszkańcy w porę nie wymienią źródeł ciepła.

ONI JUŻ WYMIENILI:

MIESZKANKA WIELISZEWA

Z zamiarem wymiany pieca nosiłam się od dłuższego czasu. Obawiałam się wszelkich formalności oraz kosztów, jakie będę musiała ponieść. Ku zaskoczeniu dowiedziałam się, że Gmina Wieliszew dofinansowuje wymianę pieca, co było dla mnie miłą wiadomością. Nie zastanawiając się długo, udałam się do UGW, aby uzyskać informację, jakie warunki muszę spełnić, żeby skorzystać z tej formy wsparcia. Pracownicy zajmujący się tematem dofinansowania pieców w sposób rzetelny i profesjonalny udzieliли informacji oraz pomogli w wypełnieniu wniosku będącego integralną częścią otrzymania dofinansowania. We wrześniu 2017 roku po raz pierwszy uruchomiony został piec i teraz mogę powiedzieć, że była to bardzo dobra decyzja. Zyskałymi dodatkową przestrzeń, stały dopływ ciepła, oszczędność czasu, porządek w domu i – co bardzo istotne – teraz mamy świadomość, że nie trujemy środowiska.

MIESZKANIEC SKRSZESZWA

Przez wiele lat używaliśmy pieca zasilanego węglem. Patrząc z perspektywy czasu, było to nie tylko bardzo uciążliwe, ale i niekorzystne dla środowiska. Mieszkam wśród przyrody i byłbym samobójcą, gdybym do tej pory palił węglem. Kilka lat temu skorzystałem z dotacji, które oferuje gmina i wymieniałem swój stary piec na piec gazowy. Wniosek został szybko rozpatrzony, piec działa, no i z komina już nie dymi.

Zostały nam tylko dwa lata

Sięgnij po dofinansowanie

Warto pamiętać, że wymiana kotła, ew. budowa i przyłączenie instalacji gazowej mogą zająć sporo czasu. Trzeba się również spodziewać, że im bliżej zakazu używania kopciuchów, tym wyższe będą ceny nowych pieców i usług ich instalacji. Dlatego warto zabrać się za to już teraz.

W Urzędzie Gminy Wieliszew jest wyznaczony specjalny punkt konsultacyjny, w którym można dowiedzieć się, w jaki sposób wymienić piec. Mieszkańcy mogą skorzystać z Ogólnopolskiego Programu „Czyste Powietrze” lub Gminnego Programu Wymiany Źródeł Ciepła. Każdy mieszkaniec, który spełni odpowiednie warunki, może liczyć na dofinansowanie. Więcej informacji na temat warunków wymiany pieców znajdziesz na stronie wieliszew.pl, pod numerem telefonu: 533 461 007 lub wysyłając e-maila: wymiana-pieca@wieliszew.pl.

Działania Gminy Wieliszew w ramach walki ze smogiem to m.in. program dofinansowania wymiany źródeł ciepła na nowoczesne urządzenia grzewcze. W ciągu czterech ostatnich lat wymieniono aż 180 pieców, w tym 100 węglowych, co stawia nas w czołówce proekologicznych rozwiązań. Niemniej jednak jest jeszcze wiele do zrobienia w tej kwestii i podobnie jak w latach ubiegłych gmina będzie pomagać mieszkańcom w wymianie pieców, jak i prowadzić intensywne działania walki ze smogiem.

■ AS

GINNY PROGRAM WYMIANY ŹRÓDEŁ CIEPŁA

KTO MOŻE SKORZYSTAĆ?

Właściciele lub współwłaściciele **domów jednorodzinnych** lub znajdujących się w nich lokali mieszkalnych (z wyodrębnioną księgą wieczystą).

CO ZOSTANIE DOFINANSOWANE?

Wymiana kotłów węglowych na **gazowe lub pelletowe** w klasie efektywności min. A.

JAKA BĘDZIE KWOTA DOFINANSOWANIA?

75% (max. 3000 zł) - na zakup pieca gazowego (z montażem lub bez)

75% (max. 3000 zł) - na wykonanie i montaż gazowej instalacji wewnętrznej

50% (max. 5000 zł) - na zakup kotła na pellet (z montażem lub bez)

DODATKOWE KRYTERIA

Inwestycje można rozpocząć **po podpisaniu umowy** z gminą, po wcześniejszym złożeniu wniosku o przyznanie dotacji.

Do wniosku o kocioł gazowy należy dołączyć umowę o przyłączenie nieruchomości do sieci gazowej.

Do wniosku o wykonanie i montaż gazowej instalacji wewnętrznej należy dołączyć umowę o przyłączenie nieruchomości do sieci gazowej oraz prawomocną decyzję zatwierdzającą projekt budowlany i udzielającą pozwolenia na budowę instalacji gazowej.

PUNKT KONSULTACYJNY PROGRAMÓW DOTACYJNYCH (gminnego i ogólnopolskiego) w Urzędzie Gminy Wieliszew czynny jest od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-15.00.

Odpowiemy na pytania i pomożemy złożyć wniosek. Prosimy o telefoniczne umówienie wizyty. Nr 22 782 19 10 wew. 168.

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM "CZYTE POWIETRZE"

KTO MOŻE SKORZYSTAĆ?

Właściciele lub współwłaściciele **domów jednorodzinnych** lub znajdujących się w nich lokali mieszkalnych (z wyodrębnioną księgą wieczystą), których:

- roczny dochód nie przekracza 100 000 zł (**podstawowy poziom dofinansowania**)

- średni miesięczny dochód na osobę nie przekracza 1400 zł w gospodarstwie wieloosobowym lub 1960 zł w gospodarstwie jednoosobowym (**podwyższony poziom dofinansowania**)

CO MOŻE ZOSTAĆ DOFINANSOWANE?

- **Pompa ciepła** typu powietrze-woda lub gruntowa

- **Kotłownia gazowa**

- **Inne źródło ciepła** spełniające wymogi projektu

- **Mikroinstalacja fotowoltaiczna**

- **Instalacja CO lub CUW** (w tym kolektorów słonecznych)

- **Wentylacja mechaniczna** z odzyskiem ciepła

- **Ocieplenie** przegród budowlanych, okien, drzwi zewnętrznych i bram garażowych

JAKA BĘDZIE KWOTA DOFINANSOWANIA?

W zależności od wariantu, który będzie odpowiadał danej sytuacji, maksymalna kwota dofinansowania wyniesie **od 10 000 do 37 000 zł**.

DODATKOWE INFORMACJE

O dotację można ubiegać się również wtedy, gdy inwestycja **została wykonana wcześniej**.

Aby skorzystać z programu, należy założyć indywidualne konto w **Portalu Beneficjenta** na stronie: **wfosigw.pl**. Wniosek należy złożyć elektronicznie i w wersji papierowej.

INFOLINIA PROGRAMU CZYTE POWIETRZE czynna jest od poniedziałku do piątku w godz. 7.30-15.30. Szczegółowe informacje na temat poszczególnych wariantów można znaleźć na stronie: **czystepowietrze.gov.pl**

NOWE CZUJNIKI JAKOŚCI POWIETRZA

W marcu w Gminie Wieliszew zostały zamontowane nowe czujniki powietrza. Pojawili się one na terenie Szkoły Podstawowej nr 1 w Wieliszewie, Szkoły Podstawowej w Łajskach, Szkoły Podstawowej w Skrzeszewie, Szkoły Podstawowej w Olszewnicy Starej oraz Szkoły Podstawowej w Janówku Pierwszym.

Dołączyły one do grona wcześniej zamontowanych czujników znajdujących się w Strażnicy OSP w Kałuszynie, Strażnicy OSP w Krubinie, Strażnicy OSP w Skrzeszewie, Domu Ogrodnika w Michałowie-Reginowie, Ośrodka Kultury w Łajskach i Urzędzie Gminy Wieliszew.

Sensory te odczytują takie parametry jak PM1, PM2.5, PM10, temperaturę, ciśnienie i wilgotność. Dane z sensorów wysyłane są na serwery, a następnie po odpowiedniej agregacji danych i ich obliczeniu udostępniane są w łatwej w obsłudze formie pod adresem www.czystagmina.wieliszew.pl w mapach jakości powietrza. Prezentowane dane pozwalają na sprawdzenie aktualnej jakości powietrza w konkretnej lokalizacji. Dzięki jasnej i czytelnej wizualizacji danych mieszkańcy mogą w bezproblemowy sposób sprawdzić wszystkie interesujące ich pomiary. Dane z czujników znajdują się również na stronie <https://airly.eu/map/pl/> bądź w bezpłatnej aplikacji AIRLY.

W przypadku podejrzenia, że w jakimś gospodarstwie domowym spalane są śmieci, należy zawiadomić policję o podejrzeniu popełnienia wykroczenia polegającego na spalaniu odpadów. Trzeba podać miejsce i czas zdarzenia.

Na terenie gminy nie ma straży gminnej i do czynności kontrolnych upoważnieni są urzędnicy zajmujący się ochroną środowiska. Są oni uprawnieni do wstępu wraz z rzeczoznawcą i niezbędnym sprzętem na teren nieruchomości. Mogą też żądać pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywać osoby do wyjaśnień i przesłuchiwać je. Uniemożliwienie działania urzędnikom uprawnionym do przeprowadzenia kontroli jest przestępstwem i na mocy art. 225 kodeksu karnego zagrożone jest karą do trzech lat pozbawienia wolności. Trzeba jednak podkreślić, iż gmina nie wystawia mandatów karnych, ponieważ nie ma takich kompetencji. ■ JM

Czysta Gmina Wieliszew

ExLibris

Opowieść o miejscu utkanym z drzew, wody, mgieł i ludzkich pragnień...

W północno-wschodnim krańcu Polski, wśród malowniczych jezior, lasów i pól, nieopodal granicy z Litwą, znajduje się słynny Wigierski Klasztor. Strzeliste wieże kościoła i dostojna sylwetka klasztoru w ciągu wieków rosły się z surowym, północnym pejzażem. Krystalicznie czyste, polodowcowe jezioro Wigry, rozciąga się wokół półwyspu, na którym znajduje się budowla.

Wielki polski podróżnik i pisarz, Ferdynand A. Ossendowski, w swoim dziele „Puszcze Polskie” z 1936 roku, zanotował: „Wigry to jedyne miejsce, gdzie człowiek, nie zrywając współzycia z ludźmi, może spokojnie, nie spiesząc się, uczynić rachunek sumienia, zrozumieć, co uczynił złego i jak winien to naprawić, odczekać od zgiełku życia i dojść do równowagi ducha. Cicha puszcza dobiegająca do samych brzegów, majestatyczne niby zadumane jezioro, wyspa wigierska, tchnąca siwą, pracowitą przeszłością i myślami bogobojnych pustelników działają kojąco. Tę ciszę odczuwa tu każdy, a spływające nań ukojenie przepełnia serce radością rzewną, która zmusza do milczenia niby w obliczu świętości”.

Ziemie od Wigier aż po rzekę Elkę przez długi czas były terenem dzikim i prawie bezludnym. Stało się tak za sprawą bezwzględnej działalności Zakonu Krzyżackiego, który spacyfikował i przesiedlił pierwotnych mieszkańców – na wół legendarnych Jaćwingów. Stąd też pochodzi kilka legend związanych z pochodzeniem nazwy Wigry. Jedna z nich mówi o wielkim księciu litewskim Witoldzie, który w drodze powrotnej z wyprawy wojennej na Zakon Krzyżacki zatrzymał się tutaj na odpoczynek i spotkał czterech brodatych mężczyzn. Na pytanie księcia: „Kim jesteście?”, odpowiedzieli: „Vyrai”, czyli w języku Jaćwingów: „mężczyźni”. Mogli to być jedni z ostatnich Jaćwingów ukrywający się przed Krzyżakami. Witold, nie znając nazwy jeziora, zaczął je nazywać Vyru, a potem Vygru (Wigry).

Jednak współczesna historia Wigier rozpoczęła się w wieku XVII. Król Jan II Kazimierz, przerażony potopem szwedzkim, złożył słynne Śluby Lwowskie, w których zobowiązał się oddać Rzeczpospolitą pod opiekę Matki Bożej oraz poprawić sytuację chłopów i mieszczań. Drugiej części obietnicy, z powodu sprzeciwu szlachty, nie udało się zrealizować. Natomiast jako element realizacji części pierwszej Wigry wraz z okoliczną puszcą zostały nadane 6 stycznia 1667 roku dla Zakonu Kamedułów. Kameduli z energią prowadzili akcję osadniczą na Suwalszczyźnie. Wzniesli wspaniałe barokowe kościoły oraz 17 pustelni – eremów. Tworzyli zakłady przemysłowe: ceglarnie, młyny, huty szkła, tartaki, papiernie, smolarnie, rudnie. Założyli sad i ogród botaniczny, zwierzyńiec oraz staw rybny. Osiągali zyski z rybołówstwa, karczmi, handlu oraz wyrębu lasów. W XVIII wieku zamożność wigierskich zakonników była wręcz przysłowiowa. Do tego brak dostępu dla osób z zewnątrz do klasztoru i kościoła kameduńskiego tworzyły aurę tajemniczości wokół zakonników w białych habitach. Z każdym ich eremem wiąże się przynajmniej kilka legend lub opowieści.

Czaszy świętości przeminęły wraz z zaborami, gdy zaborca pruski skonfiskował dobra zakonników, a sami zakonnicy przenieśli się na warszawskie Bielany (stąd nazwa dzielnicy – od białych habitów mnichów). W czasie pierwszej wojny światowej został zniszczony klasztor oraz okoliczne wsie. Klasztor udało się odbudować w latach dwudziestych, ale tereny wokół pozostawały w znacznym stopniu bezludne. Jedynymi z pionierów ponownego osadnictwa byli Jadwiga i Bernard Domysławscy wraz z dziećmi, którzy zbudowali dom na brzegu jeziora naprzeciwko klasztoru. Jednak w październiku 1944 roku klasztor wigierski (na wieży kościoła mieścił się posterunek niemiecki) został ostrzelany przez artylerię radziecką. Klasztor uległ poważnie uszkodzeniu. Doszczętnie zniszczony został także dom rodziny aństwa Domysławskich.

Wigry przyciągały i przyciągają rzesze turystów. W okresie międzywojennym przyjeżdżali tu malarze, architekci, literaci i naukowcy. Zainteresowanie było takie, że w latach 1938 i 1939 w sezonie letnim koleje uruchomiły lukstordę, czyli specjalny pociąg z Warszawy do Suwałk. Wigry pojawiały się także w twórczości Zbigniewa Herberta, czy Leszeka Aleksandra Moczulskiego. Chyba wszyscy znamy także słynną piosenkę „Augustowskie noce” Marii Koterbskiej: „...Ty przechowaś tę muszelkę, Znalezione nad Wigrami, Długo szumieć będzie jeszcze, Ożywiana wspomnieniami...”. W roku 1999 wigierski klasztor odwiedził papież Jan Paweł II.

Dla wszystkich zainteresowanych Wigrami polecam książkę Macieja Ambrosiewicza „Wigry. Historia miejsca i ludzi”. Autor, znawca regionu, konserwator zabytków i muzealnik oraz redaktor naczelny kwartalnika „Wigry”, stworzył ciekawą opowieść o historii klasztoru oraz regionu. Dopelnieniem książki są liczne fotografie Wigier autorstwa Piotra Malczewskiego, a także unikalne fotografie archiwalne, między innymi z końca XIX i początku XX wieku.

Jako podsumowanie chciałbym przytoczyć słowa Aleksandra Połujńskiego, leśnika, encyklopedysty i pisarza, zapisane w 1859 roku w dziele „Wędrówki po guberni augustowskiej w celu naukowym odbyte”: „Gdyby nawet nic z szacownych zabytków historycznych w Wigrach nie pozostało, to i bez nich samo to miejsce, tak licznymi wspomnieniami dziejowymi uświęcone, a przy tym w krajobraz wspaniały bogate, godne byłoby oglądania nie tylko przez krajowców, ale i przez obcych.”

■ Piotr K.

Maciej Ambrosiewicz, „Wigry. Historia Miejsca i Ludzi”, Wyd. Państwowy Buriat, Kielce 2018

„Promyki” znowu na tanecznych parkietach! I podiach!

W sobotę 13 marca 2021 r. 11 par Zespołu Tańca Ludowego „Promyki” uczestniczyło w XIX Turnieju Tańców Polskich „O Pierścień Księżnej Izabelli” w Puławach. Był to pierwszy ogólnopolski turniej tańców polskich po ponad rocznej przerwie spowodowanej pandemią! Wyrazy uznania należą się zarówno organizatorom – Puławskiemu Ośrodkowi Kultury „Dom Chemika” – jak i wszystkim zespołom biorącym udział w konkursie, bowiem udało się go z sukcesem przeprowadzić w ścisłym reżimie sanitarnym, po raz pierwszy w historii tych zmagani!

Mimo obaw dopisała frekwencja – w pięknie wyremontowanym Domu Chemika rywalizowało ponad 90 par z całej Polski, m.in. z Dobczyc, Katowic, Lublina, Olsztyna, Poznania, Puław, Siemiatycz, Torunia, Warszawy, Wronek i Wieliszewa! Największym minusem, a jednocześnie warunkiem przeprowadzenia konkursu, był brak publiczności. Rywalizację można było jednak śledzić on-line. Zgodnie z wy-

mogami ścisłego reżimu sanitarnego, z wyjątkiem zmagani na parkiecie, tancerze i tancerki z danego zespołu nie mogli mieć kontaktu z członkami innych grup. Jak w tych warunkach, po ponad rocznej przerwie (ostatni turniej odbył się grudniu 2019 r.), poszło reprezentantom Gminy Wieliszew? Jak podkreśla kierownik Zespołu Dariusz Skrzydlewski – najmłodsze pary rywalizujące w kat. IIC (10–12 lat) pojechały po naukę i zbieranie doświadczeń, bowiem dopiero zaczynają swoją przygodę z tańcem turniejowym. Jak wypadli starsi? W kat. IIIA swoje kolejne zwycięstwo odnieśli Zuzanna Szmyt i Marcin Kańkowski! W kat. IIIB 7. miejsce zajęli Paulina Barabas i Kamil Szymański. Debiutujący w kat. IVB Jagoda Rydelek i Bartosz Wylęgły otarli się o finał, zajmując ostatecznie 7 miejsce. W kat. VA wystąpiły nasze najstarsze pary. Debiutujący na tym poziomie rywalizacji Julia Szmyt i Bartosz Bisiański oraz Agnieszka Kowalik i Wiktor Jakóbczak dotarli do półfinałów! Starzy parkietowi wyjadacze, startujący już 3 rok w tej prestiżowej kat. Julia Kowalik i Kuba Rembelski, dotarli do finałów, zajmując 3 miejsce! Gratulujemy!

Niestety, w związku z pogarszającą się sytuacją epidemiczną w kraju powołanie kolejnych konkursów ponownie stanęło pod znakiem zapytania. Odwołano już zaplanowany w dniach 23–25 kwietnia turniej w Łazach (woj. śląskie). Przypominamy, że zwyczajowo organizowany na początku kwietnia wieliszewski MAZUR został przełożony na wrzesień 2021 r. ■ OKW / Promyki

PRZED NAMI ON-LINE

KANAL OK WIELISZEW NA SERWISIE YOUTUBE.PL | FACEBOOK.COM/OKWIELISZEW

sobota 27 marca, godz. 16

WIELKANOCNE WARSZTATY ON-LINE KOGUCIK I KURKA

Wykonaj własnoręcznie, pod okiem instruktora Joanny Szymańską-Wajer, oryginalną ozdobę (koguta i kurkę) na wielkanocny stół lub do święconki. Zapraszamy całe rodziny w sobotę 27 marca o godz. 16 na kanał OK Wieliszew w serwisie youtube.pl i funpage facebook.com/okwieliszew!

Musimy przygotować (do kupienia w większości sklepów papirniczych/plastycznych lub do skompletowania w domu): sznurek bistorowy 2mm/3mm, filc (czerwony, zielony, biały, żółty), stożek styropianowy, klej, pędzelek, oczy (możemy kupić gotowe lub zrobić je samodzielnie), szpilki, nożyczki, ołówek, linijka.

UWAGA NIESPODZIANKA – prosimy o przesłanie Waszych prac na adres kultura@wieliszew.pl (dopisek KOGUCIK I KURKA), najpiękniejsze nagrodzimy! Czekamy do 6 kwietnia!

BĄDŹ NA BIEŻĄCO Z INFORMACJAMI KULTURALNYMI

1. Pobierz bezpłatną aplikację EVENIO w sklepie Google Play lub App Store.
2. Wejdź w menu Kategorie.
3. Kliknij w "Gmina Wieliszew" a następnie ustaw ikonę zielonego dzwoneczka przy opcji "Kultura".

OTRZYMUJ POWIADOMIENIA NA URZĄDZENIA MOBILNE

Nasze dziedzictwo kulinarne

Zbliża się Wielkanoc – jedno z tych świąt w naszym kalendarzu, które związane są z charakterystycznymi potrawami. Przy tej okazji warto odkurzyć przepisy naszych babć, prababć, dziadków i pradziadków. Być może są wśród nich wyjątkowe, oryginalne przepisy potraw charakterystycznych dla terenu współczesnej Gminy Wieliszew, a dawniej regionu Mazowsza Leśnego*? **Zapraszamy do zabawy w odkrywanie i gotowanie – do 31 marca można zgłosić przepis do akcji/konkursu „Wieliszewskie dziedzictwo kulinarne” (regulamin i karta zgłoszenia na www.ok.wieliszew.pl), a do 6 kwietnia czekamy na nagrania Waszych kulinarnych popisów. W zabawie mogą wziąć udział całe rodziny/zespoły, a najciekawsze pomysły i wiktuały nagrodzimy!**

Czy najstarsi mieszkańcy Gminy Wieliszew pamiętają być może z relacji swoich przodków, że jeszcze w czasach przedwojennych mieszkańców Mazowsza najczęściej nazywano Mazurami, zaś ich regionalny strój „mazurską sukmaną”? Tradycyjny strój, muzyka, obyczaje zanikły na naszym obszarze m.in. pod wpływem sąsiedztwa metropolii, jaką jest Warszawa – związanej z tym migracją oraz zmianami statusu życiowego i zachowań społecznych. Jak czytamy w opracowaniu „Tradycja Mazowsza: powiat legionowski. Przewodnik subiektywny” wyd. przez MCKiS w 2011 r.: „W połowie XIX w. zaможniejsi gospodarze z Chotomowa czy Nieporętu zakładali w dni świąteczne granatowe sukmany o czerwonych wyłogach i wysokich kołnierzach. Zapinane były na srebrne guziki i przewiązane czerwonym, wełnianym pasem. Nakrycie głowy stanowiła wówczas czapka *wójtówka*.”

Jesteśmy na Mazowszu... Leśnym!

*Mazowsze Leśne to dziś nazwa zapomniana – jej autorem jest jeden z ojców polskiej etnografii, wybitny badacz i encyklopedysta Oskar Kolberg. W monumentalnym dziele – kilkudziesięciotomowej (!) monografii pt. „Lud. Jego zwyczaj, sposób życia, mowa, podania, przysłowia, obrzędy, gusła, zabawy, pieśni, muzyka i tańce” – na podstawie trwających ponad 20 lat badań terenowych opisał życie ówczesnych mieszkańców Polski w jej przedrozbiorowych granicach. 5 tomów swojego opus magnum, wydawanych w latach 1885–1890, poświęcił Mazowszu, dzieląc je na regiony: Mazowsze Polne, Mazowsze Leśne, Mazowsze Stare – Kurpie i Mazowsze Stare – Podlasie. Mazowsze Leśne, w ujęciu Kolberga, obejmowało rozległy teren rozpostarty na prawym brzegu Wisły, pomiędzy Bugiem na północy i Wilgą na południu, który pokrywa się z obszarem współczesnych powiatów: legionowskiego (wraz z sąsiednim Nowym Dworem Maz., nie wykraczając jednak poza granicę Wisły), wołomińskiego, mińskiego, częściowo otwockiego, węgrowskiego, siedleckiego, sokołowskiego i łukowskiego, oraz częścią dzisiejszej prawobrzeżnej Warszawy. Monumentalne dzieło Kolberga zawiera około 12 tysięcy pieśni, 1250 podań, 670 bajek, 2700 przysłów, 350 zagadek, 15 ludowych widowisk i wiele innych dokumentów ludowej kultury, również setki tradycyjnych dla regionów potraw! Korzystając z tej spuścizny, prezentujemy listę potraw charakterystycznych dla regionu Mazowsza Leśnego.

Być może w Waszych domach przyrządza się podobne potrawy do dziś, np. przy okazji świąt Wielkiej Nocy czy Bożego Narodzenia? Czekamy na podzielenie się nimi z mieszkańcami Gminy Wieliszew i zgłoszenie do naszego konkur-

Stroje typowe dla Mazowsza Leśnego – okolice Radzymina i Serocka (ryc. z „Mazowsza: Obrazu Etnograficznego” O. Kolberga, 1887 r.)

su! To doskonała okazja do przeprowadzenia rodzinnego śledztwa – pytajmy rodziców, dziadków, pradziadków, pytajmy naszych sąsiadów. Czekamy także na zgłoszenia wszystkich, którzy z ciekawości odważą się przygotować te potrawy po raz pierwszy w życiu! Dla najciekawszych i najbardziej unikalnych prezentacji przygotowaliśmy nagrody!

„DO NAJPOWSZECHNIEJSZYCH POTRAW, NA RZADKO GOTOWANYCH (w okolicy Radzymina, Jadowa, Mińska itd.) należą:

- 1) borsc (barszcz) z żyta grubo mielonego (śrutowanego); jest to polewka kwaskowata, do której dodają liści burakowych pokrajanych (botwinki),
- 2) żur z rozczyntu ciasta chlebowego z dzieżki, który włożą w garnek z letnią wodą, gdzie stoi przez noc, a rano na gotującą wleją go wodę,
- 3) kluski z mlekiem lub wodą (duże jak zacierki),
- 4) zimne kluski z siadłem mlekiem,
- 5) zacierki (drobne kluski) z wodą okraszone słoniną,
- 6) groch z polewką lub kartofle w talarki krajane,
- 7) kasza z mlekiem,
- 8) kapusta (rzadka i gęsta) z sadłem wieprzowem,
- 9) kapusta słodka z kartoflami i mlekiem,
- 10) rosół z mięsem (w niedzielę gdy kto biedniejszy, w niedzielę i czwartek gdy bogatszy).

NA KOLACYĘ ZWYKLI JADAĆ:

- 11) kartofle na rzadko ugotowane z kaszą, albo
- 12) kartoflaną zupę w ten sposób przyrządzoną, że kartofle gotowane podają się na jednej misie, na drugiej zaś osolona i opieprzona woda wrząca, do której biesiadnicy wrzucają kartofle krusząc je, a następnie łyżką je wydobywają i jedzą.

DO GĘŚCIEJ PRZYPRAWIONYCH POTRAW, OPRÓCZ MIĘSA GOTOWANEGO, NALEŻY:

- 13) groch uwiercony w donicy na masie i okraszony słoniną, zmieszany z szadkowaną kapustą gotowaną i zaprawioną sadłem;
- 14) bigos z kapusty z mięsem (na Podlasiu),
- 15) kiełbasa owinięta w placek (pod Węgrowem, Kossowem) itd.

PRÓCZ TEGO ULUBIONE TU SĄ NIEKTÓRE POTRAWY

(pod Radzyminem, Stanisławowem, Jadowem itd.), których przyprawę bliżej nieco określić nam wypada:

- 16) paparacha v. patarucha v. żarty, jest to lemięszka (gdzie indziej zwana także prażucha lub prażona mąka); na ukrop wody rzucają pszeną mąkę gęsto, i gdy się ugotuje, leją roztopioną słoninę i prażą na węglach,
- 17) sójki; rozczynta się ciasto jak na bułki i po wyrośnięciu rozwałkuje się na placek cienki, poczem kładzie się na to kupkami jaglaną kaszę uprażoną w słoninie; wszystko to przykrywa się drugim cienkim (takim jak pierwszy) plackiem, dzieli się na pierożki czyli racuchy i stawia się to na piec. Poczem, zdjawszy, należy to pomazać lub poleać tłuszczem (słoniną) która wsiąka, i dru-

Nieudana wielkanocna baba (Michał Elwiro Andriolli, 1877 r.)

gi raz na piec postawić. Gdy się upiecze, zdjąć i obdzielić pirożkami ludzi kładąc na miseczki (każdy pieróg wielkości pięści), gdyż nasiąkłe są tłuszczem. A że ciasto stwardle przybrało różne kształty zwykle ptaka przypominające, więc chłopaki biorąc to do rąk wykrzykują: kra, kra! (jakoby wrona krakała). Sójki te dają się zwykle kołędnikom czyli chłopakom chodzącym około nowego roku po kołędzie.

- 18) pyzy z gryczanej mąki umielonej w żarnach, rozczynione drożdżami; gdy ciasto wyrośnie, robią z niego kulki i na wodę rzucają; poczem kładą to na donicę i oblewają słoniną (robią to w zapusty, w ostatki),
- 19) racuchy v. racuzki, placki okrągłe, czasami kapustą okraszone (pod Węgrowem, Kossowem w zapusty),
- 20) paki (na śniadanie w niedzielę) są to kluski z kartofli, które trą na masę, robią z tego gałki i dodają do nich mąki,
- 21) giza, nogi wołowe gotowane i jedzone na zimno (w ostatki),
- 22) gorcyca albo zielanina, potrawa z kómosy (ziela) usiekana z kaszą jęczmienną prażoną, i okraszona słoniną. Zielu to jedzą przyprawione w ten sposób w czasie głodu; równie jak i łopuchę (z żółtym kwiatem) i lipinę,
- 23) podczas v. podczos rozszady kapuścianej czyli guli siekanej, albo z liści kapuścianych z kaszą jęczmienną; praży się to ze słoniną. Inny rodzaj podczosu stanowi marchew siekana z liśćmi kapusty drobniuchno siekanymi i rzepą siekaną; sparzone w garczku stoi to przez noc całą, wraz z kaszą i sadłem. Zowie się ta potrawa kwaśnicą, jeżeli ilość kapusty lub liści kapuścianych w niej przeważa.”

■ OKW

Czysta Gmina Wieliszew

Jak stworzyć biznes oparty na pasji

Podczas zdalnego nauczania, w ramach zajęć z podstaw przedsiębiorczości i doradztwa zawodowego, młodzież Liceum Ogólnokształcącego w Komornicy uczestniczyła w bezpłatnym webinarze zorganizowanym przez Startup Akademii pt. „Jak stworzyć biznes oparty na pasji”. Celem webinaru było zaprojektowanie ścieżki kariery zgodnie z zainteresowaniami młodych ludzi. W trakcie zajęć uczniowie dowiedzieli się, skąd czerpać pomysły na biznes, dlaczego sprzedaż jest tak ważna w karierze zawodowej, a także jakie cechy i umiejętności powinien posiadać przedsiębiorca. Młodzież zapoznała się również z metodami tworzenia innowacyjnych aplikacji, dowiedziała się, jak efektywnie pracować w grupie, jak budować zespół oraz gdzie szukać wsparcia w drodze do otwarcia własnego biznesu. W zajęciach wzięli udział uczniowie klas drugich. Liczymy, że zdobyta wiedza ułatwi uczniom w przyszłości wejście na rynek pracy oraz planowanie i kreowanie własnej ścieżki zawodowej.

■ M. Suchoparska

Szkoła Podstawowa nr 2 w Wieliszewie na sportowo

Po przerwie świąteczno-noworocznej zawodnicy klas sportowych wrócili do treningów 2 stycznia. W dniach 4 – 10.01.2021 r. zawodnicy wzięli udział w zgrupowaniu sportowym w Mrągowie. Uczniowie uczestniczyli w 10 jednostkach treningowych, 3 sesjach motorycznych oraz odnowie biologicznej. Po powrocie do Wieliszewa zawodnicy rozegrali gry kontrolne m.in. z Escolą Varsovia, Deltą Warszawa, Ursusem Warszawa, Ząbkovią Ząbki i Drukarzem Warszawa. W dniach 5-7.03 oraz 12-14.03 uczestniczyli w ogólnopolskich turniejach w Licheniu oraz w Jarocinie. Uczniowie klas sportowych Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Wieliszewie okres przygotowawczy przepracowali bardzo aktywnie. Treningi odbywały się cztery razy w tygodniu, a w weekend rozgrywali mecz sparingowy, aby optymalnie przygotować się do sezonu ligowego, który rozpoczyna się już 20 marca.

■ Beata Prokopowicz

Zerówka programuje

W ramach ogólnopolskiego programu „Uczymy Dzieci Programować” oddział 6-latków w Szkole Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Wieliszewie odwiedził wyjątkowy gość – Genibot.

Robot przez tydzień wprowadzał dzieci w świat nowoczesnych technologii i programowania, rozwijając przy tym logiczne myślenie uczniów i zadaniowe podejście do stawianych problemów.

Tydzień z robotem w klasie był niezwykłą przygodą dla całej grupy. Dla dzieci – świetna zabawa, dla wychowawczyń okazja do wykorzystania nowych technologii w realizacji niezapomnianych zajęć.

■ Magdalena Tomczykowska

Dysortografia

W kolejnym cyklu artykułów dotyczących specyficznych trudności w uczeniu się chciałabym poruszyć temat dysortografii.

Dysortografia – specyficzne trudności z opanowaniem poprawnej pisowni (w tym błędy ortograficzne).

Do opanowania ortografii, ale też do sprawnego uczenia się różnych przedmiotów, potrzebne są dziecku dobrze wykształcone funkcje wzrokowe i słuchowe. Wiele ćwiczeń z tych obszarów możecie z powodzeniem wykonywać w domu, wzmacniając jednocześnie pamięć i koncentrację.

Funkcje wzrokowe

Dzieci w wieku przedszkolnym zachęcamy przede wszystkim do:

- układania puzzli,
- układania klocków typu mozaika,
- układania wzorów np. z patyczków,
- segregowania przedmiotów zgodnie z kluczem, np. od największego do najmniejszego, zgodnie z kolorem lub kształtem,
- szukania brakujących elementów w obrazkach i różnic pomiędzy dwoma ilustracjami.

Starsze dzieci mogą:

- układać historyjki obrazkowe,
- lepić z plasteliny kształty liter,
- wyszukiwać zbiory wyrazów zaczynających się na podaną literę,
- wyszukiwać i skreślać konkretną literę (np. w przeczytanej już gazecie),
- odnajdywać literę w ciągu innych, podobnych (np. ppppgp).
- nadal układacie geometryczne wzory mozaikowe, kolorujecie mandale wg wzoru.

Młodzież chętnie trenuje poprzez:

- wyszukiwanie różnic w obrazkach,
- wyszukiwanie konkretnych elementów na ilustracji,
- rozwiązywanie płataninek i labiryntów.

Funkcje słuchowe

Okres przedszkolny bardzo sprzyja rozwijaniu funkcji słuchowych u dzieci i należy koniecznie to wykorzystać. Zadbaj o to, aby razem z dzieckiem:

- śpiewać dużo piosenek,
- uczyć się na pamięć prostych wierszyków,
- grać na różnych instrumentach (zwykły bębenek albo dzwonki to świetna zabawa i trening w jednym), wystukujcie na zmianę rytmy do powtórzenia, nauczcie się grać prostą melodię,
- zwracać uwagę dziecka na spacerze na to, co słyhać dookoła – może będzie to świergot ptaków, a może karetka na sygnale albo duży samochód ciężarowy,
- odgadywać źródło pochodzenia dźwięku – opracujcie własną zgadywanke, na przykład bawiąc się butelkami po wodzie wypełnionymi grochem,
- nie zapominajcie o starej zabawie w „głuchy telefon” i szepcaniu sekretów na ucho.

Dzieci na początku edukacji szkolnej na pewno:

- zainteresują się bajkami Bratka (dostępne multiteka.operon.pl) – uważne słuchanie bajki, a potem opowiadanie jej treści, wspólna rozmowa na ten temat świetnie kształtują uwagę słuchową, koncentrację oraz umiejętność płynnego wypowiedziania się,
- bawcie się słowami, wyszukując w otoczeniu przedmioty na daną głoskę,
- dzielcie wyrazy na sylaby lub głoski, a później próbujcie złożyć je w całość,
- nadal trenujcie rytmiczne zabawy z różnymi instrumentami.

Etap po klasie trzeciej to dobry czas na bardziej zaawansowane zabawy głoskami i wyrazami:

- grajcie w węza słownego – jedna osoba podaje wyraz, a po-

Przykładowa karta pracy – pisownia wyrazów z „u”

Jako uzupełnienie pracy w domu polecam skorzystać z ćwiczeń Danuty Klimkiewicz „Ortografia ze Skrzatem”, które w ciekawy i prosty sposób wskazują zasady poprawnej pisowni.

- tem każdy z graczy na zmianę wymyśla następny zaczynający się ostatnią głoską poprzedniego wyrazu,
- twórzcie różne słowa zaczynające się na daną sylabę,
 - porównujcie długości wyrazów,
 - wymyślajcie rymy i rymowanki,
 - słuchajcie audiobooków i rozmawiajcie na temat ich treści,
 - szukajcie wspólnie wyrazów ukrytych w innych wyrazach (np. adres–dres, kapusta–pusta–usta),
 - podawaj dziecku do zapamiętania szereg tematyczne, np. nazwy owoców – na początek trzy, a następnie cztery, pięć itp., wydłużając ciąg w miarę zapamiętywania słów przez dziecko.

Młodzież zachęcaj do:

- rymowania, podając wyraz, do którego ma znaleźć rym,
- ułożenia wierszyka z podanych np. sześciu wyrazów (może być bardzo humorystyczny),
- dzielenia długich wyrazów na sylaby (np. krakowiaczek, klawiatura),
- szukania słów mało używanych, np. szezlong lub huncwot i po sprawdzeniu znaczenia używania ich – do opowiadania krótkich historyjek,
- układania wyrazów z podanych pomieszanych sylab, np. bek–chle, pa-na-ka,
- głoskowania długich wyrazów, aby dziecko mogło je połączyć w całość, np. e-n-c-y-k-l-o-p-e-d-i-a,
- głoskowania podawanych całych słów (matematyka, kalam-bury, szerszenie itp.).

Jednocześnie warto pamiętać, aby:

- Złożyć zeszyt do ćwiczeń ortograficznych a na jego końcu – słowniczek trudnych wyrazów;
- Powtarzać i utrwalać zasady poprawnej pisowni;
- Poprawiać na bieżąco własne błędy ze słownikiem;
- Przepisywać krótkie teksty;
- Pisać dyktanda ze słuchu;
- Przede wszystkim pracować systematycznie – bez tego nie nastąpi poprawa!

Jeśli w artykule nie znajdują się odpowiedzi na nurtujące Was pytania, zachęcam do kontaktu za pośrednictwem prowadzonej przeze mnie Grupy Wsparcia dla rodziców: 792 882 725.

Temat następnego artykułu: Dysgrafia – trudności w opanowaniu właściwego poziomu graficznego pisma.

■ Alina Meisner

W artykule wykorzystano materiały:

Jestem rodzicem dziecka z dysleksją. M. Badowska, Gdynia 2018

specjalista

Mgr ALINA MEISNER

pedagog, terapeuta ręki II°,

trener wspomagania, terapeuta TUS.

Pracuje w Szkole Podstawowej w Łajskach,

gdzie prowadzi zajęcia korekcyjno-kompensacyjne.

Dzieci potrzebują ruchu

Aktywność fizyczna często kojarzy się z nadmiernym wysiłkiem, wychodzeniem poza strefę komfortu, wyrzeczeniami. Nie decydujemy się na nią, bo przecież czujemy się dobrze, bo nie mamy czasu i takich „bo” znajdujemy bardzo dużo. Takie podejście niestety przekłada się na nasze dzieci.

Każdy nasz ruch, słowo, gest jest zapamiętywane przez nie i wdrażane w życie do momentu, aż stają się one kopią nas samych. Czy aby na pewno chcemy, żeby były do nas tak bardzo podobne? Od urodzenia dziecko przechodzi przez kolejne etapy rozwoju. Każdy z tych etapów potrzebuje innych bodźców. Jeśli na jakimś etapie je zaniedbamy, może mieć to przełożenie na dalszy rozwój i odbić się negatywnie w życiu dorosłym.

Znajdujemy się w trudnym okresie pandemii, która dla młodych ludzi w etapie rozwoju staje się „pustą stroną” w książce o życiu każdego z nich. Stroną, na której oprócz relacji z rówieśnikami, edukacji, powinna być zapisana aktywność fizyczna.

Niestety, obostrzenia nie pozwalają na zapewnienie odpowiedniej aktywności, zastępując ją niezachęcającymi e-zajęciami wychowania fizycznego, ograniczają dostęp do miejsc rekreacji i zajęć sportowych. E-edukacja wymusza na młodych przesiadywanie przed monitorem komputera kilka godzin dziennie, a przecież po lekcjach trzeba odpocząć, rozerwać się... co wtedy? Kolejne kilka godzin przy Minecraft, Simsach czy innych tego typu grach. I tak mija dzień za dniem.... Dla młodego organizmu jest to pogłębianie zaburzeń motorycznych, które w późniejszym okresie mogą być nie do naprawienia. Jeśli zepsuje się ciało, to zepsuje się także dusza. Wiem, brzmi to strasznie, ale tak niestety to funkcjonuje. Pracując na co dzień z młodzieżą widzę, w jak szybkim tempie „cofa się” ona fizycznie. Przykurcze, wady postawy, bóle mięśniowe, częste kontuzje, brak odporności, a wraz z nimi rozdrażnienie, brak koncentracji, a także problemy z komunikacją to efekt, na który ma wpływ aktualny tryb życia. Nasuwa się pytanie, co można zrobić? Jak unikać tego pomimo sytuacji, jaka panuje?

„Ruch może zastąpić wszystkie lekarstwa, ale żadne lekarstwo nie jest w stanie zastąpić ruchu.”*

1. DAJ PRZYKŁAD! Czy Ci się chce czy nie. Czy wymaga to wysiłku, rezygnacji z czegośkolwiek, dajmy przykład! Cyklicznie, regularnie, w formie zabawy. Nie musisz robić wymyślnych ćwiczeń Chodakowskiej. Wystarczy wyjść do lasu, poganiać się w berka, porzucać piłką, poskakać kto dalej. Tylko pamiętać! Dziecko musi widzieć, że sprawia ci to frajdę, nie oszukasz go, bo jest najlepszym obserwatorem i wychwy-

ci każdy twój grymas. Chociaż 30 minut dziennie. Nie możesz biegać? Wyjdź na spacer, zrób kilka skłonów, przysiadów, najwykleszych ćwiczeń. Dziecko się przy tym nudzi? Zrób to formie rywalizacji kto więcej, kto szybciej. Dzieci uwielbiają rywalizować.

- 2. POKAZUJ SPORT I PRZEŻYWAJ Z DZIECKIEM!** Obejrzyjcie wspólnie zawody, wytłumacz, na czym polegają. Kibicuj. To działa. Za jakiś czas twoje dziecko będzie chciało spróbować.
- 3. NIECH SZUKA!** W ostatnich trzech miesiącach zapisywałeś je na karate, pływanie, piłkę, szachy. I dobrze! Niech próbuje, niech szuka tego, co będzie dla niego atrakcyjne, ale **NIECH SZUKA! MOTYWUJ** je do tego, **CHWAŁ** za chęć! Nie wszystko będzie wychodzić. Nie trafi w piłkę, nie złapie jej, potknie się, nie może czegoś zrobić? **NIE KRYTYKUJ, WSPIERAJ!**
- 4. NIECH WYJDZIE NA DWÓR!** Czy jest mróz, czy deszcz, czy wiatr, czy jest ślisko, czy gorąco i sucho... Niech się zmoczy, pobrudzi błotem, porwie nowe jeansy! **NIECH CZUJE ŻYCIE, NIECH SIĘ UODPARNIA!** Jeśli nie pozna, jak to jest mieć mokre buty po skokach do kałuży, nie poczuje konsystencji błota, w które właśnie zrobiło nura, to jak ma nie bać się świata? Każdy rodzic, gdyby mógł, woziliby swoją pociechę w złotej karocy, ale to nam, rodzicom, daje satysfakcję. Czy takie działanie nie odbiera czegoś dziecku? Na to pytanie niech każdy odpowie sobie sam.

Często nie zdajemy sobie sprawy, jak ważną rolę mamy do spełnienia w życiu. Dopóki mamy wpływ na dziecko, róbmy wszystko, aby zaszczyć w nim potrzebę ruchu. W tych trudnych czasach, które są i zapewne będą, w czasach, w których coraz częściej będziemy spotykać się online, pracować online, żyć online, to właśnie RUCH będzie głównym elementem mającym bezpośredni wpływ na nasze zdrowie. Będzie najlepszą szczepionką, która da naszym dzieciom zabezpieczenie na lata. W zdrowym ciele zdrowy duch. ■ SJ

specjalista

ŚLAWEK JAGNYZIAK – instruktor biegów ekstremalnych OCR i cross training, trener Boot Camp Polska, założyciel i lider klubu sportowego „Bestie OCR Legionowo”, pracownik Referatu Sportu Gminy Wieliszew.

* Wojciech Oczko (1537–1599) – doktor medycyny i filozofii, nadworny lekarz królów polskich – Stefana Batorego i Zygmunta III Wazy

Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych w szkołach

LO W KOMORNICY

Zdalne nauczanie wymaga sięgania po nowe rozwiązania, aby w efektywny i atrakcyjny sposób przekazywać wiedzę dzieciom i młodzieży, którzy szkolne mury czasowo zamienili na swoje domy. Aby zainteresować uczniów, w Liceum Ogólnokształcącym w Komornicy odbyły się wyjątkowe lekcje historii w związku z obchodami Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych, który przypadał 1 marca. Poprowadzili je historycy z IPN za pomocą platformy Zoom. Żołnierze Wyklęci to określenie żołnierzy podziemia niepodległościowego i antykomunistycznego, którzy stawiali opór sowieckizacji Polski i podporządkowaniu jej ZSRR w latach 40. i 50. XX wieku. Jeszcze do niedawna historia o nich milczała. Prowadzący przybliżyli nam sytuację społeczno-polityczną, która ukształtowała losy Żołnierzy Wyklętych oraz politykę władz komunistycznej Polski wobec żołnierzy podziemia niepodległościowego: propagandowe oczernianie, okrutne, bezprawne sądownictwo i karanie oraz usuwanie z pamięci społecznej. Na podstawie prezentowanych materiałów dydaktycznych uczniowie oceniali różnorodne postawy i wybory Polaków („żołnierze wyklętych”, byłych AK-owców, funkcjonariuszy Urzędu Bezpieczeństwa). Żołnierze Niezłomni walczyli o wolność ojczyzny, ale nie doczekali wolnej Polski. Zginęli bohatersko, a wielu z nich nie ma nawet swoich grobów. Przez lata komunistycznej władzy byli wyszydzani i upokarzani, byli skazani na zapomnienie. Jednak pamięć o nich nie zginęła. Dziś na nowo stali się bohaterami.

■ Marcin Gągolewski

SZKOŁA W JANÓWKU PIERWSZYM

1 marca 1951 r. w więzieniu na warszawskim Mokotowie po pokazowym procesie rozstrzelano siedmiu członków niepodległościowego IV Zarządu Głównego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”. Rocznicą tej zbrodni obchodzona jest od 2011 roku jako Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”. Żołnierze Wyklęci byli żołnierzami polskiego powojennego podziemia niepodległościowego i antykomunistycznego, którzy stawiali opór sowieckizacji Polski i podporządkowaniu jej ZSRR. Przyjmuje się, że początkowo było ich pomiędzy 120 000 a 180 000.

Po wojnie „Niezłomni” nie złożyli broni i walczyli z nową władzą, jednak na skutek braku reakcji państw zachodnich na sytuację w Polsce i zaakceptowanie przez nich władzy komunistycznej większość z tych żołnierzy ujawniła się w 1947 roku. Ostatni żołnierz Józef Franczak pseudonim „Lalek” zginął w obławie w 1963 roku.

Uczniowie klasy siódmej Szkoły Podstawowej w Janówku zapisali zestaw skojarzeń – słów kluczowych z hasłem: Żołnierze Wyklęci. Aby pokazać, co dzisiejsza młodzież rozumie pod tym hasłem, Olivier z Sylwią przygotowali to zestawienie w formie chmury wyrazów wpisanych w postać człowieka. ■ E. Ładniak

Taniec wyraża wszystko to, co w duszy gra

Rozmowa z KARINĄ WARNEL – tancerką, choreografem i reżyserem spektakli muzycznych, a prywatnie – mieszkanką gminy Wieliszew.

„Co dzień ta sama zabawa się zaczyna...” Jak zaczęła się Twoja? I czy karierę aktorsko-taneczną można w ogóle porównać do zabawy?

Karina Warnel: Od najmłodszych lat wiedziałam, że moje miejsce jest na scenie i że to tam widzę siebie w przyszłości. Zdaje się, że ledwo zaczęłam chodzić, a już tańczyłam. W przedszkolu trafiłam do zespołu wokarno-tanecznego Szachraj, któremu do dziś jestem wdzięczna za zaszczepienie we mnie miłości do sceny i za pielęgnowanie mojej pasji. Wraz z zespołem stawiałam swoje pierwsze sceniczne kroki i rozpoczęłam artystyczną podróż. Z czasem taneczna przygoda zaczęła nabierać tempa. Przez lata działałam w zespole Fame w szkole tańca Born2Dance, gdzie mierzyłam się ze stylem tanecznym disco dance. Z Fame zasmakowałam tanecznej rywalizacji. Disco dance dominowało w moim życiu przez wiele lat, aż pewnego dnia przypadkowo napo-

brać, dlatego ciągle działam na obu tych płaszczyznach. W większości jednak jestem już tylko twórcą, a nie wykonawcą. Taniec i idąca za nim działalność sceniczna zdecydowanie zdominowały moje życie. Początkowo marzyłam, żeby być tancerką, jednak z czasem moje marzenie zaczęło dojrzewać i dostrzegłam, że jeszcze większą satysfakcję sprawia mi praca z innymi i pielęgnowanie ich scenicznego rozwoju. Chcąc pogłębiać swoją artystyczną wiedzę, skończyłam pięcioletnie studia choreograficzne na Akademii Muzycznej w Łodzi. Dzięki tej uczelni i poznanym tam mistrzom tańca dojrzałam jako tancerka. Do pewnego momentu moja działalność aktorsko-taneczna była czystą zabawą. Z czasem, gdy nieustannie pragnęłam rozwoju i gdy przez sztukę brakowało czasu na resztę świata, ta zabawa zaczęła wymagać wielu poświęceń. Artystyczna działalność opanowała moje życie. Spędzałam godziny na treningu, wędrowałam z sali na salę, ze sceny na scenę, nie było czasu na błogie lenistwo. Zabawa

przestała być czystą zabawą, a zamieniła się w pracę nad samym sobą. Musiałam ustanowić pewne priorytety, a moi bliscy pogodzili się z tym, że to taniec jest w moim życiu na pierwszym miejscu. Trochę dałam się zwariować, zatraciłam się w sztuce, która przejęła kontrolę nad moim życiem. Mimo wielu wyrzeczeń, z jakimi wiązał się taniec, nie odebrało mi to przyjemności. Kochałam to, co robię. Będąc na scenie wiedziałam, że jestem we właściwym miejscu, a gdy patrzę na moich podopiecznych, przepełnia mnie niewyobrażalna duma. Miłość do sceny była wystarczającą

POD PRETEKSTEM w sesji zdjęciowej do musicalu „Nie wywołuj Lisy z lasu” (premiera w 2019 r.)

tkaał modern jazz i zrozumiałam, czym jest miłość od pierwszego wejrzenia. Zakochałam się w jazzie i zaangażowałam w pracę Teatru Tańca Jazgot. Dopiero w tej działalności postrzegłam taniec jako narzędzie wyrażania tego, czego nie da się opowiedzieć słowem. Wcześniej taniec był dla mnie jedynie sportem, dopiero po poznaniu jazzu i teatru tańca zaczął mieć dla mnie większą moc niż słowo. W międzyczasie zasmakowałam musicalu i moje serce zostało rozdarte. Nie wiedziałam, co jest mi bliższe teatr tańca czy musical. Byłam tancerką Teatru Tańca Jazgot oraz choreografem, reżyserem i artystą w Teatrze Muzycznym Pod Pretekstem. Nie wiedziałam, w czym bardziej się odnajduję, a pokochałam obie sztuki. Tak naprawdę dalej nie potrafię wy-

motywacją do działania i rekompensatą. Obecnie praca twórcza niezmiennie przepełnia moją codzienność, jednak świadomie staram się znajdować złoty środek między artystycznym działaniem a życiem prywatnym.

Czy jest coś, czego nie da się opowiedzieć tańcem?

Taniec wyraża wszystko to, co w duszy gra! Nie ma opowieści, której tańcząc byśmy nie przedstawili. Nie ma tematów, których taniec się boi i nie ma dla niego obcych treści. Jeżeli tylko odważymy się korzystać z tańca jako narzędzia wyrazu, bez problemu opowiemy ruchem wszystko.

Jak długo trzeba ćwiczyć technikę w tańcu, by móc swobodnie wyrażać nim siebie?

Technikę należy ćwiczyć nieustannie. Zawsze jest coś, nad czym należy pracować i co wymaga dopracowania. Natomiast nie powiedziałabym, że żeby swobodnie wyrażać siebie w tańcu, trzeba wcześniej tę technikę opanować. Taniec jest zakorzeniony w nas wszystkich, wymaga od nas jedynie odwagi i śmiałości, żeby chcieć tańczyć i po prostu zacząć. Dopóki odnajdujemy w tańcu wolność, dopóki lubimy tańczyć, to wyrażanie siebie poprzez taniec nie będzie większym problemem. Technika tak naprawdę estetycznie dopieszcza nasz ruch. Pytanie, czy tańczymy dla siebie czy dla kogoś. I komu ten nasz taniec ma się podobać. Osobiście uważam, że technika jest ważna, jest bazą i pewnym filarem naszego ruchu, jednak często staje się ograniczeniem i właśnie pozbawia nas tej swobody wyrażania. Nie można dać się zwariować, a w tańcu należy poszukiwać siebie, a nie jedynie walczyć z techniką i cielesnymi niemożliwościami.

Mylisz, że taniec może uzdrawiać ciało i duszę?

Zdecydowanie tak. Bez dwóch zdań taniec uzdrawia duszę. Podczas tańca uwalniamy tak wiele emocji, przełamujemy ograniczenia, które sami sobie narzucamy. Ciało nie kłamie, a tańcząc przedstawiamy prawdziwego siebie. Taniec uczy nas pewności siebie, pozwala walczyć z własnymi kompleksami, a czasem nawet pozwala nam dostrzec samego siebie. Dopóki tańczymy dla siebie, a w ruchu odnajdujemy przyjemność, nie ma lepszego lekarstwa na nasze smutki, trudy czy blokady. Jeżeli chodzi o uzdrawianie ciała, to z tańcem – jak i ze wszystkim – nie można przesadzić. Oczywiście jest, że nadmiar treningu, przepracowanie, zaniedbanie cielesnego relaksu może doprowadzić do kontuzji. Jednak świadomy trening i dobry trener zapewniają magiczne lekarstwo na nasze cielesne ograniczenia. Taniec przede wszystkim pielęgnuje ogólny rozwój fizyczny. Rozwija koordynację i świadomość ciała. Można powiedzieć, że uczy nas własnego ciała i pokazuje, jak z niego korzystać. Może trudno jest to zrozumieć, dlatego najlepiej się z tańcem zmierzyć i zobaczyć, jak wiele może nas o nas samych nauczyć. Co ciekawe, taniec pozytywnie wpływa na pracę naszego mózgu. Zapamiętywanie ruchowych kombinacji jest wyzwaniem zarówno dla ciała, jak i głowy.

Masz swój ulubiony musical?

Z wyborem ulubionego musicalu, jest jak z wyborem ulubionego filmu czy piosenki – trudno jest wskazać jeden tytuł. Na pewno moim ulubionym teatrem muzycznym jest Roma. Uwielbiam też wszystkie musicale, które udało mi się stworzyć wraz z przyjaciółmi, którzy podobnie jak ja kochają to, co robią. Naszą główną motywacją do działania jest właśnie ta bezwarunkowa miłość do sceny i siebie nawzajem. Każdy nasz musical dawał mi możliwość współdziałania z ludźmi, którzy dzielą moją pasję. Niesamowite jest to, że jesteśmy z różnych środowisk, każdy z nas ma już swoją dorosłość, czasem przytłaczającą rzeczywistość, a spotykając się na scenie, na nowo stajemy się dziećmi, dla których nie istnieje nic poza pasją. Każdy musical na pewno był wyzwaniem, ciężką pracą, a w skrajnych sytuacjach nawet mordęgą, ale satysfakcja z bycia na scenie i realizacja swoich marzeń są bezcenne.

Zatańczyłabyś w „Tańcu z gwiazdami”?:(

To pytanie okazało się być najtrudniejszym:) Lubię wyzwania, więc gdybym tylko znalazła czas, to pewnie i bym zatańczyła. Jednak realizacja musicali Teatru Pod Pretekstem, Akademii Dell Arte czy spektakli Teatru Tańca Imago są do zrobienia w pierwszej kolejności. Zależy mi na rozwijaniu i promowaniu tańca i jego scenicznych wcieleń tu gdzie mieszkam.

■ Rozmawiała Sylwia Cisińska

specjalista

KARINA WARNEL – tancerka, reżyser, choreograf, pedagog i instruktor taneczny (m.in. w Ośrodku Kultury w Wieliszewie oraz w przedszkolach na terenie gminy Wieliszew, uczy również dorosłych!). Absolwentka Akademii Muzycznej im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi – kierunek musical i choreografia. Ma na swoim koncie autorskie musicale, spektakle i etudy taneczne. Wystąpiła na scenie m.in. w Teatrze Muzycznym Roma, Kieleckiego Teatru Tańca i Filharmonii Warszawskiej. Jest współzałożycielką Akademii Musicalowej Dell Arte (www.akademiadellarte.com)

HARMONOGRAM ODBIORU ODPADÓW: KWIECIEŃ-LIPIEC 2021

 		KWIECIEŃ	MAJ	CZERWIEC	LIPIEC
KOMORNICA, PODDĘBIE, SKRZESZEW I: Bagienna, Janiny (łącznie z dawnymi ul. Moliera, Bankietowa, Miła), Polana Klucz, Ptasi Ażyl, Mikołaja Reja, Juliusza Słowackiego, Spacerowa, Turystyczna, Wczasowa	ZMIESZANE	6, 19	4, 17, 31	14, 28	12, 26
	SELEKTYWNE	1, 29	27	24	22
	ZIELONE	7, 20	5, 18	1, 15, 29	13, 27
	GABARYTY		15		
WIELISZEW I: Cicha, Daliowa, Deszczowa, ppor. Wiktora Dziarskiego, Familijna, Flisaków, Kościelna, Królewska, Książęca, Magnacka, Marszałkowska, Miła, Modlińska, Myśliwska, Ogrodowa, Podgórna, Pogodna, Polna, ks. Jerzego Popiełuszki, Poprzeczna, Prezydencka, Radosna, kpt. Stanisława Sadowskiego, Solidarności, Storczyków, por. Józefa Truszczyńskiego, Wesoła, Wiosenna, Wrzosowa, Złota	ZMIESZANE	7, 20	5, 18	1, 15, 29	13, 27
	SELEKTYWNE	10	8	5	2, 30
	ZIELONE	6, 19	4, 17, 31	14, 28	12, 26
	GABARYTY			19	
WIELISZEW II: 600-lecia, Baśniowa, Bobrowa, Chmielna, Dębowa, Górki, Jarzębinowa, Jaśminowa, Jeziorna, Konwaliowa, Krótka, Lawendowa, Leśna, Łąkowa, Magnolii, Miętowa, Mirabelki, Niepodległości, Ptasia, Różana, ppor. Józefa Przedpełskiego, Sasankowa, Słoneczna, Sosnowa, Spacerowa, Spokojna, Świerkowa, Świętojańska, Warszawska, Willowa, Wiśniowa, Zacisze, Żabia, Żurawia, Żytia	ZMIESZANE	8, 21	6, 19	2, 16, 30	14, 28
	SELEKTYWNE	6	4, 31	28	26
	ZIELONE	10, 23	8, 21	5, 18	16, 30
	GABARYTY		22		
MICHAŁÓW-REGINÓW I: Akacyjowa, Boczna, Brzozowa, Cicha, Długa, Dworkowa, Główna, Kolejowa, Krótka, Nowa, Nowodworska, Ogrodowa, Osiedlowa, Prosta, Przytulna, Sosnowa, Wodociągowa, Wrzosowa	ZMIESZANE	9, 22	7, 20	4, 17	1, 15, 29
	SELEKTYWNE	7	5	1, 29	27
	ZIELONE	8, 21	6, 19	2, 16, 30	14, 28
	GABARYTY		15		
ŁAJSKI I: Akacyjowa, Brzozowa, Burzowa, Fabryczna (od ul. Kościelnej do Starostwa Powiatowego), Familijna, Gwiaździsta, Klonowa, Kolejowa, Krótka, Kościelna, Stanisława Moniuszki, Piaskowa, Pogodna, Polna, Słoneczna, Szkolna, Topolowa, Henryka Wieniawskiego	ZMIESZANE	9, 22	7, 20	4, 17	1, 15, 29
	SELEKTYWNE	12	10	7	5
	ZIELONE	8, 21	6, 19	2, 16, 30	14, 28
	GABARYTY		15		
GÓRA, JANÓWEK PIERWSZY, KRUBIN	ZMIESZANE	10, 23	8, 21	5, 18	2, 16, 30
	SELEKTYWNE	8	6	2, 30	28
	ZIELONE	9, 22	7, 20	4, 17	1, 15, 29
	GABARYTY			12	
KĄŁUSZYN I, KĘPA KIKOLSKA, SIKORY, TOPOLINA	ZMIESZANE	12, 26	10, 24	7, 21	5, 19
	SELEKTYWNE	2, 28	26	23	21
	ZIELONE	13, 27	11, 25	8, 22	6, 20
	GABARYTY		29		
OLSZEWNICA STARA I: Długa, Jasna, Krajobrazowa, Kwiatowa, Lawendowa, Lotnicza, Mała, Marysieńki, Ogrodowa, Pejzażowa, Prosta, Rodzinna, gen. Witolda Urbanowicza, Tęczowa, Warszawska, Wojska Polskiego, Zorzy KĄŁUSZYN II: Podleśna, Dąbrowska	ZMIESZANE	13, 27	11, 25	8, 22	6, 20
	SELEKTYWNE	14	12	9	7
	ZIELONE	12, 26	10, 24	7, 21	5, 19
	GABARYTY		22		
OLSZEWNICA NOWA, OLSZEWNICA STARA II: Baśniowa, Blisko Natury, Brzozowe Wzgórze, Cicha, Cichy Zakątek, Jałowcowa, Jaśminowa, Jutrzenki, Nowodworska, Małownicza, Miodowa, Leśna, Leśny Jar, Polna, Promienna, Sielska, Sosnowe Zacisze, Spokojna Przysiań, Słoneczna Polana, Wiejska, Wrzosowe Ogrody	ZMIESZANE	13, 27	11, 25	8, 22	6, 20
	SELEKTYWNE	15	13	10	8
	ZIELONE	12, 26	10, 24	7, 21	5, 19
	GABARYTY		22		
ŁAJSKI II: Aleja Róż, Białobłocka, Bukowa, Choinowa, Fabryczna (od ul. Suwałnej do Starostwa Powiatowego), Grzybowa, Kasztanowa, Konwaliowa, Leśna, Lipowa, Modrzewiowa, Nowodworska, Ignacego Jana Paderewskiego, Paprociowa, Stanisława Pączkowskiego, Przylesie, Przemysłowa, Sadowa, gen. Władysława Sikorskiego, Suwałna, Szarych Szeregów, Wierzbowa	ZMIESZANE	14, 28	12, 26	9, 23	7, 21
	SELEKTYWNE	23	21	18	16
	ZIELONE	15, 29	13, 27	10, 24	8, 22
	GABARYTY		29		
MICHAŁÓW-REGINÓW II: Grzybowa, Ku Stolicu, Kwiatowa, Leśna, Lisia, Nowopol, Piaskowa, Piękna, Polna, Prawdziwa, Sadowa, Skośna, Spacerowa, Szyszkowa, Uroczą, Warszawska, Wczasowa, Wolska	ZMIESZANE	15, 29	13, 27	10, 24	8, 22
	SELEKTYWNE	21	19	16	14
	ZIELONE	16, 30	14, 28	11, 25	9, 23
	GABARYTY			19	
SKRZESZEW II: Brygady Pościgowej, Cisowa, Cyprysowa, hr. Zdzisława Grocholskiego, Jana Brzechwy, Jodłowa, Krótka, Leśna, Nowodworska, Polna, Różana, Spokojna, Szkolna, Świerkowa	ZMIESZANE	16, 30	14, 28	11, 25	9, 23
	SELEKTYWNE	20	18	15	13
	ZIELONE	14, 28	12, 26	9, 23	7, 21
	GABARYTY			12	
SKRZESZEW III: Cedrowa, Józefa Chełmońskiego, Dojazdowa, Familijna, Graniczna, Górna, Kościelna, Kwitnąca, Łączna, Nasielska, Olszankowa, Partyzantów, Rozwojowa, Spokojna	ZMIESZANE	16, 30	14, 28	11, 25	9, 23
	SELEKTYWNE	19	17	14	12
	ZIELONE	14, 28	12, 26	9, 23	7, 21
	GABARYTY			12	

WWW.CZYSTAGMINA.WIELISZEW.PL

Sukces uczniów ze Skrzyszewa

Uczniowie klas 6a i 6b ze Szkoły Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Skrzyszewie pod opieką swoich wychowawczyń zdobyli III miejsce w kategorii „Innowacyjność” w XI edycji Ogólnopolskiego Konkursu zorganizowanego przez Fundację Honor Pomagania Dzieciom „Pokażcie nam swoją małą Alma Mater.” Zadaniem uczniów było stworzenie książki przedstawiającej ich ukończoną szkołę. Dzieci zaangażowały się w zbieranie materiałów na temat naszej placówki. Przeprowadziły wywiady, m.in. z panem Arkadiuszem Michalikiem, który był absolwentem tej szkoły, a obecnie pracuje w niej jako nauczyciel wychowania fizycznego, z panem Maciejem Kowalikiem, absolwentem, który przez prawie trzydzieści lat piastował urząd sołtysa wsi Skrzyszew. Udało się także porozmawiać z panem Bogdanem Grzybowskiem, także absolwentem szkoły. Dziadek pana Grzybowskiego był przed drugą wojną światową kierownikiem Szkoły Podstawowej w Skrzyszewie. Rozmówcy przekazali dzieciom zdjęcia przedstawiające dawną szkołę.

Uczniowie musieli także przeanalizować historię szkoły, wybrać najciekawsze wydarzenia z życia placówki, opisać osiągnięcia sportowe i naukowe, a także zredagować notatkę o patronie szkoły – Kornelu Makuszyńskim. Oprócz prac pisemnych dzieci wykonały zdjęcia szkoły i prace plastyczne, na których zostali przedstawieni nauczyciele z naszej placówki.

Bardzo się cieszymy, że pomimo tak trudnego czasu, jakim jest pandemia i nauka zdalna, uczniowie zaangażowali się w realizację projektu i odnieśli sukces.

Justyna Kownacka, Eliza Tomaszewska

Czysta Gmina Wieliszew

GMINA WIELISZEW PREZENTUJE
MIĘDZYSZKOLNE RADY NA ODPADY
SCENA 5

GABARY TROTTER
odpady wielkogabarytowe, elektrośmieci, odzież, tekstylia, materiały wyposażenia w tym ceramiczne (max. 2 szt. każdego rodzaju na gospodarstwo domowe), stolarka okienna (max. 2 szt.), opony aut osobowych (max. 4 szt. jednorazowo na jedno gospodarstwo domowe).

odpady budowlane i remontowe, części samochodowe, odpady ogrodowe, opony do ciężarówek, palety, puszki po farbach, szklane reklamowe, styropian.

PSZOK

SCENA 6

MIŚ BOND
odpady nienadające się do segregacji

odpady, które można przetworzyć i ponownie wykorzystać dzięki segregacji.

ODPADY ZMIESZANE

Spalanie węgla uwalnia do powietrza **toksyczne substancje niebezpieczne dla zdrowia i środowiska**: tlenek węgla, związki chloru i fluoru, tlenki azotu, dwutlenek siarki, metale ciężkie, dioksyny, furany oraz benzo(a)piren - „cichy zabójca”, który już od 1987 r. uznawany jest przez Międzynarodową agencję badań nad rakiem (IARC) jako **główny czynnik kancerogeny**. Wywołują one m.in. choroby płuc, nowotwory, alergie. Wg Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) **ich wdychanie skutkuje skróceniem długości naszego życia**.

ZOSTAŁO
NAM 649 DNI
NA WYMIANĘ*
PIECA!

GROŻĄ NAM KARY!

Tobie **500 zł**
a nawet **5000 zł** kary!
Gminie nawet do
500 000 zł kary!

KONTAKT: 533 461 007
wymianapieca@wieliszew.pl
***opcji jest wiele, nie tylko gaz**

Patrol Smogowy #O₂4W #TDW